

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia” Josef Marschall, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:

se primesc la biroul administrației, (strada Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani

Tuturor celorților și binevoitorilor „Foi Poporului” le dărim

Serbători fericite.

Redacția.

Gânduri de Crăciun

Vedem steaua, steaua mântuirii, o vedem cătră răsărit, asupra ieslelor din Vifleim. În loc de un strălucit palat, staulul boilor este destul astăzi pentru mărirea Domnului, căci El, mântuitorul nostru s'a pogorât din lăcașul Dumnezeiesc și a luat trup pentru câștigarea milii Atotputernicului, nu pe puf și așternut împărătesc, ci pe fân uscat.

Să urmăim steaua dela răsărit, să ne oprim în fața eslelor și astfel să cântăm pruncului Isus: Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, pe pământ pace și între oameni bună învoire.

Și zângănit pe clopote s'aude... Focul pâlpâie în cămin, ear' glasurile vesele de copii vestesc cu bucurie, că astăzi s'a născut cel fără 'nceput. E Crăciunul.

Dintre sărbătorile rinduite de cătră sfânta noastră biserică, cea mai însemnată e fără îndoială: Crăciunul. E lucru frumos deci, când cu acest privilegiu ne vom descoperi capul și vom gândi la celea mai temeinice lucrări, ce așa de multe ori obvin în viața noastră de Români și de creștini.

Două părți alcătuiesc pe om: trupul și sufletul, cari nu sânt altceva decât cel mai curat prototip al Creatorului nostru Dumnezeu. Să grijim deci corpul, ear' sufletul se-'l nutrim cu toate ce i-se cade, ca s'ajungem scopul pentru-care am fost creați. Domnul Cristos astfel ne zice: »Nu numai cu pâne trăiește omul, ci și cu cuvântul«, avem dar' datorință creștinească ca să ne facem oameni culți prin învățatură, și să nu ne uităm de zisa sf. scripturi: »Fiți asemenea tatălui vostru celui din ceruri«.

Noi, Români de aici numai cu cultura nu ne putem mândri, căci oarba neunire, ura și pisma ne-a lăsat totdeauna în urmă, așa, că am tot rătăcit, ear' când ne-a ajuns lumina, ne-a găsit prea tare rămași îndărăpt. Să iubim deci biserica, naia mântuirii noastre sufletești, să iubim școala și s'o cercetăm pân' nu e prea târziu! Să ne iubim obârșia și toate așezămintele noastre românești! Să ne jertfim pentru ele și să nu ne mai lăsăm averea și dreptul strămoșesc.

Familia încă stă din trup și suflet, cari sânt: bărbatul și femeia, ear' traiul lor și înțelegerea ce o au, va fi baza fericirii în familie. Să se iubească deci bărbatul și soția, să fie cu atragere unul cătră altul, să fie de o proțrivă părtași în bine și în rău, căci taina aceasta sfântă și mare este. Să ne păstrăm căsuța și să lăsăm gândul celor țeri străine, căci să ne însemnăm: adună omul câte ceva și aduce poate și parale puținele, dar' cel mai mare câștig e răul adus în casă din locurile depărtate. Vedem adevărat, că bărbatul nu-'și mai iubește soția cu atâta foc ca mai în-

ainte, că soția nu mai așteaptă cu dorul vechiu înbrășosarea soțului ei; s'a îngheșut un fel de răceală între soții buni de odată. Răceala aceasta străbate apoi și în cercul pruncilor, inveninându-le viața, viitorul și fericirea. Eată deci un rău la care atât de rare ori ne gândim. Mai bine ar fi, să lăpădăm și-rul atâtor petreceri fără de folos, ba chiar păgubitoare, să ne cumpenim poftele și să scărăm din fala mare, prin aceea, că vom stărui pretutindenea să se poarte portul nostru românesc, nu cu mătăsurii multe, ci simplu, așa precum strămoșii noștri l-au purtat, căci să știm: Fluturașul sboară mereu în preajma luminii, dar' odată apropiindu-se prea tare, cade jertfă plăcerii.

Pe timpul împăratului Ludovic al XV, o doamnă mare era îmbiată de cătră un fabricant din Lyon cu ștofă frumoasă împărătească pentru reclam. Și știți d-voastră ce i-a răspuns doamna cuminte?

— »Eu nu-'ți pot împlini aceasta dorință, pentru-că bărbații sânt cu mult mai săraci, decât să poată cumpăra muierilor astfel de pănură scumpă, — al meu băbat încă e sărac«.

Să miluim pe cei-ce trâmură de frig și de foame! Nu încercați după pricina sărăciei lor, nu le căutați trecutul și dacă când-va neprietini vă erau, nu priviți în ei dușmani, dați binele vostru după putință și întinde-'ți mâna săracului ce cere.

Să trăim deci ca Români, după obiceiul strămoșilor Romani, să îmbrățișem cultura și să urmărim ceea ce ne duce la ruină trupească și sufletească.

FOITA.

Crăciunul.

După M. T. Dostolevski.

Văzut-ați la Crăciun băieți mititei, cari cer milă pe ulițe în gerul aspru? Ei sânt îmbrăcați aproape ca vara, la grumazi au legată câte o cărpă purtată. Ei stau în calea trecătorilor și cerșesc cu cuvinte învățate pe de rost. Vouă asemenea vă este frig și vă grăbiți să sosiți cât mai curând în odaia caldă. De aceea vă este necaz pe acești copii, cari vă opresc în cale. Sânt vrednici de milă aceste fiiițe mitite, sărmane...

Vreau să vă vorbesc despre un astfel de copil. Era de dimineață. Copilașul s'a deșteptat în o chilie rece și umedă. Tremura de frig în hăinuțele sale subțiri. S'a așezat pe o ladă în un colț al odăii și-și trecea vremea privind aburii ce se făceau când răsufla pe gură. Dar' de-odată îi se făcu foame... vremea trecea... și el mergea într'una la la-

vița, pe care zăcea mumă-sa bolnavă. Ea zăcea pe niște paie și la cap avea, în loc de perină, un mic pachet. Ce soarte a adus-o aici? Probabil că a venit cu copilașul ei din vre-un oraș străin și aici a căzut la pat.

Să apropiu sărbătorile și de aceea ceilalți chiriași din chilie erau duși prin oraș. Numai în un colț al odăii gema o babă de vre o 80 ani, care suferea de podagră. Mai în tinerete a fost doică pe la familia bogate, acum zăcea bolnavă și părăsită. Gema, se chinuia și certa într'una copilul, așa că acesta nu cuteza să se apropie de ea. Copilul căpeta tase ceva beutură pe coridorul casei dar' n'a putut căpeta nici o fărimitură de pâne. Tot mai des mergea la lavița, pe care zăcea mumă-sa și voia să o scoale. Incepea a-'i fi frică prin întunec, de oare-ce se inserase de mult, ear' în odaia cea rece și umedă nime-nă nu aprindea lumină.

A pipăit fața mumei sale și s'a mirat, că ea nu se mișcă și e rece ca ghiața. Ce rece este aici, să gândi el, și-'și puse mâna pe umărul moartei... Apoi își suflă în degete, ca

să le încălzească și aflându-'și căciula pe laviță ieși încetinel și pipăind din odaie. Voise să iese el și mai înainte, dar' se temea de un dulău, care toată ziuca mormăia pe trepte dinaintea ușii vecine. Acum cănele nu era acolo. Copilașul se furișă la uliță.

Doamne, ce oraș e acesta? Nu văzuse așa ceva în viață. Acolo, în orașul de unde venise el, era întunecime, o singură lampă licărea pe întreagă ulița. Indată-ce se insera, pe uliță nu mai umbla nime. Toți oamenii se incuiau în case, numai câinii se adunau cu sutele și lătrau și urlau toată noaptea. Dar' pentru aceea acolo era cald și el căpeta de mâncare. Ear' aici... Doamne! de-ar căpeta bare-mi o coajă de pâne, să-și stîmpere foamea. Ce învălmășală și sgomot e aici! Mulțimea de lampe pe uliți, marea de oameni, cai, trăsuri și frigul... Oamenii se înbulzesc și... Doamne! cum ar îmbrăca ceva... De-ar căpeta numai o fărimitură de pâne. De-odată începură a-'l dura și degetele.

Earăși o uliță. ah, și ce largă! Aici de

Acestea să fie gândurile noastre la Crăciun!

Femei române! Scrieți-vă acestea sfaturi ale noastre pe răbojul inimei voastre și noi bărbații vom da înainte.

Nașterea Domnului la mulți ani!

Isidor Dopp.

Episcopul Oradei. Il Sa Dr. Dem. Radu, care a fost distins în Roma de către Papa, în calea Sa spre casă a fost primit în audiență de Maiestatea Sa în 21 Dec. c.

Dieta va ținea ședință mâine Luni, după Anul-Nou, în care se continuă vorbirile de încheiere asupra proiectului de recruți.

Din comitate. Luni, în 28 Dec. n. c. s'a ținut adunarea extraordinară a comitatului Sibiu. Românii s'au purtat brav și de astădată. Neavând loc acum vom da raport mai pe larg în nrul viitor.

Din România.

Flinta Românel.

În ședința dela 23 Dec. c. a camerei din București, ministrul de externe al României Ionel Brătianu vorbind despre politica externă a României, a zis, că România nu se amestecă în trebile dinlăuntru ale împărăției Austro-Ungare, înțelegând firește stările dintre noi și Unguri, ear' ce se ține de afacerea Macedoniei, România este pentru sus-

ținerea păcii și se nisuieste a ajuta înaintarea și bunăstarea Românilor macedoneni.

Tot în acest fel a vorbit prim-ministrul Sturdza în senat.

Casuri de moarte.

Incheiasem numărul trecut al foii noastre, când ne-a sosit din România trista știre, că Luni, în 21 Dec. n. a trecut la cele vecinice vestitul cântăreț și compozitor, Gavrilă Musicescu, în vârstă de 57 ani. El a fost decorat cu mai multe orduri și a fost directorul conservatorului de muzică din Iași și șef al corului metropolitan de acolo.

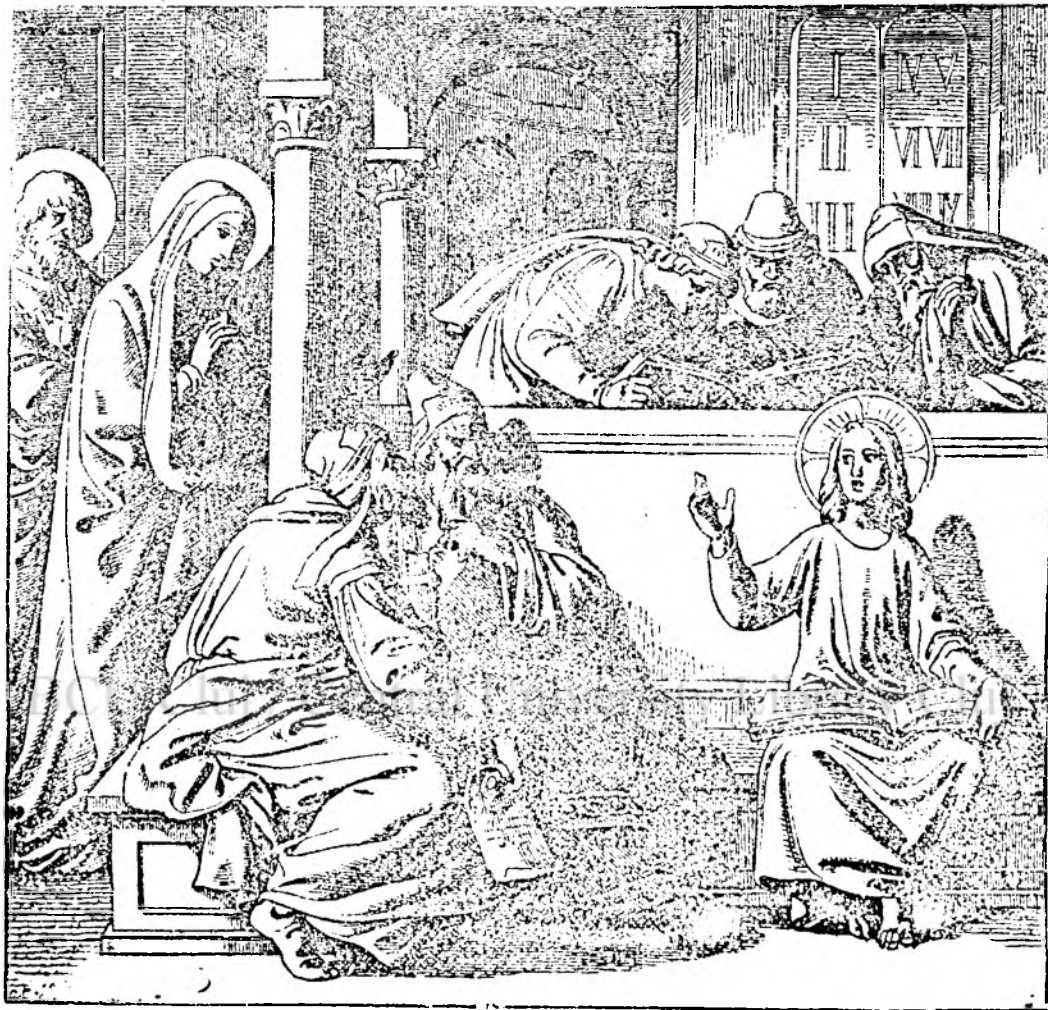
Numele lui Musicescu este cunoscut și la noi, căci mai multe din compozițiile sale sânt foarte populare și se cântă și la noi.

Iubitului măiestru 'i-s'a făcut o pompoasă înmormântare.

*

Săptămâna trecută a răposat în București Luigi Cazzavillan, în vârstă de 50 ani. Cazzavillan a fost italian, dar' așezat în România iubirea sufletului său 'și-a împărțit-o cu Românii. El a iutemeiat în București marele ziar »Universul«, cea mai lătită foaie în România, a făcut mari dăruiri pentru scopuri naționale și de binefacere și a fost un zelos propovăduitor al înfrățirii dintre Italieni și Români.

Din viața lui Christos.

La sărbătoarea Paștilor în Ierusalim, Isus Christos ca prunc de 12 ani, rămânând în biserică, în mijlocul învățătorilor, punea și el întrebări și toți se mirau de înțelepciunea lui.

Din lume.

Ministru de externe francez despre situație.

Am văzut în numărul trecut, cum s'a exprimat ministrul nostru de externe Goluchovski despre starea politică peste tot.

Acum a vorbit despre situație și ministrul francez de externe, Delcassé, cu prilejul debaterii proiectului de budget pentru externe în senat

Delcassé a arătat, că puterile 'și-au dat învoirea pentru întevnirea Rusiei și Austro-Ungariei față de Turcia. Cu privire la neînțelegerile dintre Rusia și Japonia, Delcassé a zis, că nu este cauză de-a da crezământ știrilor de alarmă, ce se răspândesc zilnic. După aceasta ministrul a vorbit despre grupările puterilor din Europa (cum e și alianța întreită) și a lăudat mai mult alianța dintre Rusia și Franța, arătând marile foloase, ce le are Franța din aceasta alianță.

sigur îl vor călca în picioare. Cum strigă lumea, cum aleargă oamenii, trăsurile, .. și câte minunății, cum strălucesc toate! Ce e aceasta? . Ah, ce geam mare de sticlă și în dosul geamului o chilie, în chilie un pom, care ajunge până la tavan (plafond) Un pom de Crăciun, încărcat cu mere aurite strălucitoare. Sub pom sânt păpuși și cai mici de lemn. Prin odaie aleargă băieți îmbrăcați curat, frumos... rid, se joacă și mănă și beau...

Sărmanul copilaș privește la toate aceste, se minunează și zimbeste. Dar' acum încep a-'l durea și degetele dela picioare, mâinile îi sânt roșii de frig, degetuțele 'i-au înțepenit și îl dor, dacă le mișcă.

Atunci copilașul începe a plânge amar și fuge mai departe. La un alt geam de sticlă se vede earăși o odaie, plină cu pomi de Crăciun. Pe masă sânt tot felul de colaci, tortate, zaharicale roșii, galbine. În odaie se află patru doamne îmbrăcate frumos — pe toți cari intră, îi îmbie cu colaci. Și ușa se

deschide într'una și din uliță intră domni cu grămada. Copilașul se furișează la ușă, o deschide și intră și el. Vai, cum se răstesc asupra lui și-'i fac semne, să se care. Una din cele patru doamne se repede la el, îi aruncă un ban și-'l scoate pe ușă afară. Copilul s'a spăriat, banul îl scapă pe trepte; nu e în stare să ție nimic în mâni, degetele îi sânt țeapene.

Pleacă earăși repede mai departe — nici el nu știe unde. Fuge, fuge înainte, suflând în degete. Dar' ce e aceasta? Câți oameni se grămădesc aci. În o fereastră mare îndărătul sticlei se ved trei păpușe; sânt îmbrăcate în haine roșii și verzi și gândește omul, că sânt vii. Să mai vede un bătrân și lângă el alți doi, cari trag din vioară. Și ei vorbesc, buzele li-se mișcă, dar' vorba nu li-se aude de sgomot.

Copilașul se gândește, că oare sânt vii toți aceștia? Și când vede că nu sânt decât păpușe, începe a ride. N'a văzut în viața lui păpușe așa de frumoase. Li venea earăși să plângă, De-odată simte, că îl inhață cineva

de haină. Indărătul lui stătea un țangău urit, răutăcios; acesta îi dădu una peste cap, apoi îi puse repede piedecă și-'l împinse. Copilașul căzu jos. Oamenii strigau. Copilul tremura de frică, sări în picioare și o luă la fugă, fără să știe unde îl duc picioarele. Nimeri în o curte străină, întunecoasă și aici se ascunse în dosul unei grămezi de lemne. Aici e întunec și nu mă pot afla — își gândi el.

Să sguți tot mai tare și de frică abia cuteza să răsuflă... De-odată se simțea așa de ușor, așa de bine. Mănuțele nu-'l mai dureau, trupul 'i-s'e încălzi, simțea o căldură așa de binefacătoare, de părea, că se află lângă un cuptor. Acum earăș îi trecură fiori prin trup... și încep să ațipească. Ce bine e a dormi aici... va rămânea aci puțin, apoi se va duce earăș să vază păpușele. Și cum în somn vede păpușele, copilul zimbeste... Ca și când ar fi vii... până când păpușele trag din vioară, 'i-s'e pare, că mumă-sa vrea să-'l adoarmă cu un cântec.

Reuniune de cetire și cântări în Romuli.

— 16 Dec. c

Comuna Romuli se află în partea nordică a comitatului Bistrița-Năsăud. Hotarul ei formează mejdia (granița) între comitatul Bistrița-Năsăud și Maramureș. E încunjurată de toate părțile de munți acoperiți cu păduri de brad, cari formează întăriturile acestei comune, precum niște ziduri tari întăriturile unei cetăți. Deci fiind astfel închisă nu veți mira că doar' de zeci de ani din comuna aceasta n'a apărut înaintea lumii cetete nici cea mai interesantă noutate.

În comuna aceasta ca și în altele, afară de inteligenții români, preotul, învățătorii și notarul, se mai află și vre-o câțiva oameni cu carte, dintre cari aici amintesc pe primarul comunal.

Că aceste persoane într-un cânt se interesează de bunăstarea și înflorirea poporului din comună se poate vedea din următoarele:

Fiind comuna aceasta hotărâșă cu Marmăția, nu e mirare, dacă aici s'au strecurat mai multe lifte și lipitori de Jidovi, cari sug pe om până la măduvă lăsându-l despoiat și lipitul pământului, pentru-că nu se deosebesc de cei din alte părți ale țării, fiind consângeni și toți de-o pânură; ear' poporul român coplesit de mulțimea acestor lăcuste neșioase, cari azi formează jumătate din locuitorii comunei noastre, geme sub greutatea și șarlataniile lor, trăind și înavunându-se toți din sudoarea bietului popor.

Astfel inteligența văzând starea aceasta tristă și necasul poporului, a început a-l abate dela unele lucruri, cari îl duceau la decădintă, precum sînt: bătăura, tîrguirea lucrurilor (martelor) netrebuincioase și luarea împrumut fără scop; prin sfaturi și exemple, și ca mai mult se poată influența asupra lui, l-au îndemnat să se întrunească în o »Reuniune de cetire și cântări«.

În Dumineca din 13 l. c. on. domn Paul Chita, preot, în predica sa compusă anume spre acest scop, arătând într-un mod pîtrunzător folosul cărții și a învățaturii în privința moralei și religiunii, precum și greutatea și neca-

surile ce obvin din lipsa lor, a îndemnat pe oameni ca pe d. a. la 1 oră să se adune la școală și să se constituiască în »Reuniune«.

După ieșirea din sf. biserică, oameni mișcați de cuvintele preotului la îndemnul notarului Al. Terențe, li-s'au părut mult până la 1 oră d. a. astfel au rugat pe dl preot ca acum de dreptul să meargă la școală spre a se constitui, ceea-ce dl preot a primit cu bucurie.

La școală on. domn preot ear' a ținut o vorbire acomodată, îndemnând poporul la sprijinirea acestei societăți, atrăgându-i atențiunea la multele foloase ce le poate trage pe aceasta cale.

Urmează apoi cetirea statutelor, compuse pe baza statutelor din alte comune și cari se primesc în întreg cuprinsul lor. Apoi se porcede la alegerea diregătorilor: Președinte on. domn Paul Chita preot, vice-preș. Dl Al. Terențe, notar, secretar Teod. Irimias inv. bibliotecar N. Pop, inv., cassar N. Cârstea primar și 9 membri în comitet.

Mare bucurie i-au cuprins pe toții văzând că tata cu fiul alături se înscriu de membri, ca să și umple inima de povețele bune și folositoare, ce le vor ceti prin cărți și foi, văzându-se că poporul cu dor ne-astîmpărat a așteptat să se întempe aceasta ca să aibă unde petrece timpul în Dumineci și sărbători cu lucruri bune și folositoare, să nu fie siliți a sta toată ziua numai în cărcăma lui Iuches și altora, dovedindu-o aceasta prin faptul, că cu ocaziunea aceasta s'au înscris 60 membri.

Nu trebuie să trecem cu vederea că ideia la aceasta faptă a fost deja lătită prin popor din partea învățătorilor, cari au adunat bătrâni și tineri la școală, compunând un cor sub conducerea dlui inv. Teod. Irim as, învățându-i cântările bisericesti, cari cu drag le ascultă astăzi poporenii, îndemnându-i totodată la unire și buna înțelegere.

Laudă bravului și zelosului învățător!

Eată că s'au pus în praxă mijloacele cele mai potrivite de-a scăpa poporul asuprit, de sub jugul întunerecului și a Jidovilor, căci umăr cu umăr vreau să lucre și să se lupte în contra necasurilor și suferințelor. Eată! că

vreau să se facă vrednici de nepoții lui Romul, după-cum i-a numit odinioară fiul reginei Maria Teresia, Iosif al II-lea cu ocaziunea unei vânătoare de mai multe zile prin munții ținutului acestuia.

Fală și laudă să cuvine conducătorilor, cari se vede că sînt conștii de chemarea lor și se nisuesc cu puteri unite să scape poporul de întunerecul orbitor și să-l conducă la lumină, și-i fac să fie demni de renumele strămoșilor lor de grănițeri

Ear' corul, care de altcum și a pus destul de bună basă sub conducerea persoanei amintite, prin cântări laudând numele creatorului, va să-l roage ca să-le trimită darul și ajutorul său să poată progresa în tot ce e bun, frumos și înălțător întru ajungerea la scop a Reuniunii și poporului nostru. **Triș**

Din Bistra.

— In chestia »băncii« dlui Tomuța. —

— 20 Decembrie n. 1908.

În Nr. 48 al »Foi Poporului« a apărut o scrisoare a dlui notar cercual V. Tomuța, în care afirmă, că eu aș fi făcut propunerea în reprezentanța comunală, înainte de asta cu 9 ani, ca să se facă în Bistra bancă comunală. La aceasta afirmare a dlui V. Tomuța nu aș reflecta nimic, dacă propunerea mea de acum 9 ani ar cadra cu afirmarea d-sale. Deci ca nu cumva să se întempe ca cineva să mă suspicioneze pe mine, că aș fi fost sau aș fi inițiatorul unei bănci, a cărei scop este să tragă peste urechi pielea poporului din Bistra, țin de datorință a constat, că eu înainte de asta cu 9 ani am făcut propunerea în ședința reprezentanței comunale, că ar fi consult ca obligațiunile, ce le are comuna să se prefacă în bani, de oare-ce aduc tare puține procente, ceea ce e în defavorul comunei. Apoi dacă obligațiunile s'ar schimba, banii să se plaseze de așa, încât să aducă procente mai mari, fie la privați, fie aiurea. Aceasta a fost propunerea mea.

După 9 ani dl primar Iosif Cătălina a făcut în ședința reprezentanței comunale propunerea tot așa, cum am făcut-o și eu. Nici d-sa nu a zis nici mai mult, nici mai puțin.

Reprezentanța comunală a încredințat pe dl notar V. Tomuța, ca să compună statutele în sensul propunerilor noastre. Dar' numai în sensul propunerilor noastre. Dl notar V. Tomuța însă s'a abătut cu totul dela propunerile noastre și a lucrat cum l-a tăiat capul. A ticluit 107 și, după cari banii comunei i'a amestecat cu bani privați. Adecă a făcut bancă comunală, în care și comuna să aibă acții. Despre lucrul acesta n'am visat nici eu, nici dl primar și nici reprezentanții comunali. Altcum dl notar recunoaște însuși că nu a lucrat conform propunerilor noastre, ci după-cum i'a dictat dl v. comite. Eu însă mă îndoiesc, că dl v. comite i-ar fi dictat așa, știindu-l pe dl v. comite om foarte precaut și totodată omul la inima căruia zace dorul de a înainta toate comunele materiale. Din banca dlui Tomuța comuna Bistra însă nu câștigă nimic. Că ce a intenționat dl Tomuța cu banca d sale, pentru mine e o enigmă și tare mult m'ar deobliga când m'ar lumina. Aceasta nu o doresc numai eu, ci chiar și aceia din reprezentanții comunali, cari au votat cu d-sa, când s'au pertractat §§ii d-sale.

La celelalte zise din scrisoarea dlui V. Tomuța eu nu mai reflectez nimic, pentru-că m'au întrecut alții.

— Mamucă dragă, eu dorm. Așa e de bine a dormi aici.

— Vină cu mine la pomul de Crăciun, copilașul meu, — îl cheamă cineva cu glas blând.

Copilul gîndește, că e glasul mamei sale, dar' nu, nu e ea. Cineva se pleacă la el și-l îmbrățișează în întunerec. Ce lumină feerică i-se arată! Ce pom de Crăciun strălucitor! Dar' acesta nici nu e pom de Crăciun! Un așa pom n'a văzut el nici-odată. Totul strălucește și împrejurul lui sînt tot păpușe frumoase. Dar' aceste nu s'apăușe, ci copii și fetițe, în haine strălucitoare; ei îl agrăiesc, îl sărută, îl iau cu ei și se naltă, sboară... Mumă sa îl vede, se bucură și zimbește.

— Mamă, mamă, ce bine e aci. Scumpa mea mamă!

Și copii earăș îl sărută și el le spune despre păpușele, ce le-a văzut în fereastra cea mare.

— Cine sînteți voi, copii? Și cine sînteți

voi, fetițe? îi întreabă zimbînd și i îmbrățișează pe rînd.

— Acesta e pomul de Crăciun al lui Christos — îi răspund copiii. În ziua aceasta Christos face întotdeauna pom de Crăciun pentru băieții, cărora n'are cine să le facă pom.

Și copilașul ascultă, cum acești copii și aceste fetițe au fost copii, ca și el. Unii din ei au înghețat de frig, alții au murit de foame, earăș alții au murit din bătaie, apoi alții au murit de boală, fiindcă n'a avut cine să-i grijească.

Și acum sînt aici cu toții, ca ângeri, cu toții la Christos, care-i binecuvîntă și pe mamele lor. Și și mamele lor stau lângă ei și copiii și fetițele le cunosc, saltă la ele, le sărută, le șterg lacrimile și le roagă să nu plîngă, că aici așa e de bine.

Dimineața servitorii au aflat lângă grămada de lemne trupul înghețat al unui copilaș.

Am însă să-l rog pe dl X, care a făcut raport Onoratei Redacții a »Foi Poporului« despre membrii, cari au votat »pro« și »contra« proiectului de statute a dlui Tomuța, — ca de altă-dată să deie în cine e de dat și să nu înfățișeze lucrul în colori atât de triste. Din scrisoarea dlui X. ar apăre, cum-că cei-ce au votat »pro« ar fi niște creaturi oarbe a dlui V. Tomuța. Cea ce nu e adevărat. Ca să tac de altele, amintesc numai aceea, cum-că la câteva zile după făimoasa ședință, s'a ținut altă ședință, în care eu am făcut o propunere, referitor la matriculantul civil; dlui Tomuța nu 'i-a plăcut propunerea mea, deci a făcut contra propunere; propunerile s'au pus la vot și întreaga reprezentanță a votat cu mine, ear' dl Tomuța a rămas singur, ceea-ce de bună seamă nu s'ar fi întâmplat dacă reprezentanții comunali ar fi adicți dlui Tomuța

Atâta, pentru-ca să se știe!

Alexandru Papiu,
preot gr.-cat.

Faptele unui preot.

Cireștia, Nov. 1903.

(Urmare).

Imi stă mîntea în loc și nu pot pricepe ca un preot, care mîncă prescura românească, cum poate să persecute pe un învățator, cu care împreună ar avea chemarea a lucra la deșteptarea și luminarea poporului în fruntea căruia este pus. Și apoi încă unii se mai vaietă de învățatori, că sînt așa și așa de răi, că nu-'și împlinesc cu destul zel chemarea și că trăsesc în neînțelegere și dușmănie cu preoții etc. Dar' apoi cum se poată fi mai buni? Cum se poată lucra mai cu zel și cum se poată trăi în armonie dorită cu preoții? când acestia — onoare și respect excepționali — cu atîta înversunare și nedreptate îi amăresc și persecută?!

După toate acestea arătări și insinuări apoi on. public cetitor ușor își poate închipui că ce a urmat: Cercetarea cea mai severă în contra mea, care a ținut aproape un jumătate de an. După finirea acesteia însă atît dl inspector regesc și protofiscul comitatens, cît și comisiunea administrativă a comitatului, ca for judecător în cauză, s'au convins că toate acușele ridicate în contra mea au fost niște insinuări rîutacioase, apucate din vînt și atît de contrazicătoare unele altora, încât s'a văzut silită toată afacerea — ca fără de nici o basă — a o sista. Deci toate acușele nu arată alta, decît numai rîvna nesatîmpărată a părintelui Ioan Grozavescu după crucea de merite, pe care însă cu aceasta ocaziune — pe lângă toată sfortărea sa — nu fu norocos a o obține.

8. Părintele Grozavescu nu s'a mulțumit numai cu atîta, că a ridicat acușe false în contra mea ci s'a ținut de proverbul: »Ce poți face tu, nu lăsa pe alții«.

Așa dlui văzînd că mai marii mei pe lângă toate insinuările și sfortările lui rîutacioase încă tot nu m'au pedepsit, mă pedepsește dlui moralmente și încă eată cum:

În 30 Martie anul trecut (1902) fiind zi de Duminecă am mers la sfînta

biserică. Aici după-ce 'mi-am zis rugăciunile îndatorite m'am pus de am șezut la locul meu în strana mirenilor. Și șezînd aici spre a supraveghia purtarea copiilor școlari, îmi atrage atențiunea o copilă, care se nisuia să facă posnă din chica altei fete, ce sta cu spatele cătră ea; deci eu priveam încordat la aceasta sburdălnicie copilărească și așteptam curios momentul când respectiva fetiță va privi cătră mine, ca așa apoi în liniște, numai cu privirea ochilor să o îndrum la ordine.

În aceasta privire atîta am fost de cufundat încât — fiind cu sfînta liturgie la priceasnă, — nu am observat când dl preot Grozavescu a ieșit cu sfînta cuminecătură în ușa împărătească. Am simțit însă că un poporean ce era în apropierea mea mă îmbolește cu mîna și de 2—3-ori. Atunci tresar, mă uit la respectivul și în jur și văd pe dl preot cu darurile în mîna, care cu o furie ce nici cum nu era deamna de momentul acela, mă agrăiește să mă scol. Casul în toată biserică a produs cel mai mare scandal, ear' copiii școlari întorcîndu-'și privirile spre mine steteau uimiți de atacul dlui Grozavescu. Recunosc că am greșit, că nu am fost destul de atent ca atunci când a venit dl preot să mă fi sculat, dar' dlui care a știut foarte bine, că eu sub decursul sfintei slujbe și pînă acuma totdeauna cu cel mai mare respect și pietate m'am sculat de câte-ori fie ori cu ce ocaziune a ieșit preotul din altar, așa-dară și acuma m'aș fi sculat dacă observam, și că n'am observat aceea a putut-o vedea dlui de acolo, că precum am amintit mai în sus, — eu din întîmplare ședeam cu spatele cam cătră altar și priveam adîncit între copii. Deci de-'mi este ori-cît de mare inimic, nu trebuia ca chiar în momentul când stacu potirul în mîna, în acest moment solemn se mă apostrofese. Dacă chiar a voit să mă lecționeze, apoi aceasta doară o putea face după sîvîrșirea sfintei liturgii. Se vede însă că dl Grozavescu nici chiar când este cu sfintele daruri în mîna nu-'și aduce aminte de cuvintele: »Și toată grija cea lumească dela noi să o lăpădam«, ci mai pe sus de ori-ce prudență pastorală 'i-a fost persecutarea și ocărirea mea, fie chiar și în biserică și cu darurile în mîni.

9. Dl Grozavescu, poate din motivul ca acuma a avut prospecte să mesrgă din Cireștia, a compus și lăsat să se tipărească un memorandum în forma unei icoane, întru amintirea facerii turnului și a sfințirii de biserică din Cireștia. În acest memorandum — care deja e în rame și așezat în biserică — părintele Grozavescu amintește, că în ce timp, sub care rege și episcop s'a făcut sfințirea; cine a fost delegatul episcopesc la sfințire; câți și cari preoți au servit cu aceasta ocaziune, — între acestia și dumnilui, — apoi vine vorba de oficianții bisericei: preotul, epitropii și membrii comitetului parochial, de membrii antistiei comunali: primar, v.-primar, ba chiar și de notarul de religiune luterană din Ferdinansberg și v.-notarul de acolo, și în urmă de măiestri, întreprinzători etc. Cu un cuvînt de toți este vorba în el, numai de bieții cân-

tăreți, de școală și învățator nu a aflat de bine să amintească nimic, ca și cum cantorii nu ar fi oficianți bisericești, și școala nu ar fi fîca bisericei. Sau poate că dl Grozavescu este de părerea că s'a achitat pe deplin și e destul, dacă despre învățator și activitatea lui neînsemnată la aceasta sfințire, a făcut amintire separată și destul de lămurită atunci, când pe acesta ca pe un Român, ce ține la neamul seu, 'l-a acusat stăpînirii maghiare, că cu ocaziunea sfințirii de biserică și el a fost de față, cîntînd și ținînd vorbiri agitatoare contra Maghiarilor și a patriei. Incolo faptul că aceasta acușă a fost o minciună ordinară și că adevărul e: că a primit cu banderiu pe trimisul episcopesc, că sub durata serviciului divin și a sfințirii a ținut cor în biserică etc. etc. și mai pe sus de toate că este învățator a comunei Cireștia, toate sînt fapte despre cari după chibzueala bravului și a dreptului părinte nu merită să se facă nici măcar atîta amintire cîtă despre un notar din altă comună și încă de religiune luterană.

(Va urma).

Mihail Bobișiu,
inv. comunal.

Daruri de Crăciun pentru săracii noștri.

La listele ce circulă în scopul adunării de bani, vestminte, alimente, ce se vor împărți în ajunul Nașterii Domnului între săracii noștri, au binevoit a dăru: Elevele interne ale școlii civile de fete a »Asociațiunii« 10 cor.; d-șoara Elena Petrașcu, directoara școlii, 10 cor.; d-na Silvia D. Cordescu, Ana Dr. Moga, Sofia Simonescu, N. N., Letiția Bologa n. Papiu, fiecare câte 2 cor.; Il. Sa dl Dr. Ilarion Pușcariu, vicariu arhiepiscopesc, Victor Păcală, profesor, Dr. Ioan Borcia, prof. d-șoarele Eugenia Jovescu, profesoară, Elisaveta Butean, profesoară, Veturia Papp, Teresa Pipos, fiecare câte 2 cor.; dl Alex. Lebu, mare proprietar, 6 cor.; Ana Markultz, N. N., N. N., D, fiecare câte 1 cor.; d-șoara E. A. Broșean, 80 bani; Paraschiva Mera, 40 bani; Paraschiva Iancu, 60 bani, Cincilia D Cordescu, Daniil R. Cordescu și Viorel Cordescu, fiecare câte 20 bani; D-na Emilia Dr. Rațiu, 50 colaci; dl Emil Tișca funcționar la »Albina«, 1 păreche pantaloni și 1 saco. Pe când comitetul despărțemîntului aduce cele mai sincere ale sale mulțumite pentru aceste daruri, îndrăsnește totodată a vesti, că primește spre împărțire ori-ce soi de vestminte (haine abitudini, ghete, pălării, paltoane etc.) vechi, cari se vor repara și se vor împărți. Darurile benevole să se trimită la adresa »Reuniunii sodalilor români din Sibiiu«.

Lacrîmile vîrsate de săracii noștri servească drept cea mai înaltă rîsplată pentru toți aceia, cari ne fac posibilă împlinirea acesteia datorințe bine plăcute și oamenilor și lui Dumnezeu.

Sibiiu, 18/31 Decemvrie 1903.

Pentru »Despărțemîntul femeiesc întregitor al »Reuniunii sod. români din Sibiiu«.

Elisabeta Poponea,
presidentă.

Ioan Apolzan,
notar.

Presidentul Reuniunii sodalilor:

Vic. Tordășianu,
bărbat de încredere.

PARTEA ECONOMICĂ

Al XV-lea

Raport general

al comitetului central al „Reuniunii române de agricultură” din comitatul Sibiului pentru anul 1902.

(Urmare).

Cultura poamelor.

Lucrările noastre în privința culturai poamelor se cuprind în următoarele: Duminecă la 30 Martie n., s'a făcut în comuna *Mohu*, din apropierea Sibiului, *plantarea altoilor* (meri Patuli), dăruți membrilor cu locuința acolo. La plantare s'a vorbit despre cultura pomilor, începând cu alegerea sămințelor și a pădureților, despre altoire, despre îngrijirea altoilor, despre culesul și valorisarea poamelor, neîntrelăsându-se nici povețele despre modul de purcedere la însași plantarea. Plantarea a condus-o presidentul Reuniunii, asistat de secretar.

Duminecă la 16 Martie n., s'a ținut în comuna *Pianul-de-jos cursul de altoit pomi*. La curs au participat presidentul nostru, totodată conducător al cursului, secretarul și membrul din comitet, dl Ioan Chirca din Seliște, apoi comuna întreagă cu copii de școală cu tot. S'a ținut din acest privilegiu o prelegere instructivă împreună cu demonstrațiuni practice din pomărit; s'au altoit mai mulți pomi și s'au plantat în regulă mai mulți altoi, dăruți de Reuniune. Tot din acest privilegiu s'au vorbit și despre înființarea Însoțirii de credit sătești sistem Raiffeisen, proiectată cu ani înainte.

În urma cererei, adresate de noi în ministeriu de agricultură da a ne vinde altoi, cu preț redus, cu scop de a-i pune și noi în vânzare cu acelaș preț, ni-s'au trimis câteva sute altoi meri, cari s'au vândut prin mijlocirea membrilor din comitetul nostru, cu locuința în Seliște, între economi din Seliște și comunele învecinate. Câteva sute altoi meri, procurați de noi dela școala economică a comitatului s'au pus și ei în vânzare între membrii noștri din diferite localități, ear' restul l-a cumpărat școala practică economică din Seliște.

Cele 11.000 pădureți, meri, peri, gutui, pruni și cireși, dăruți la cerere prin în. ministeriu, s'au împărțit în partii de câte 50—100 bucăți între proprietari și cu deosebire între școlarele de pomi din Apoldul-de-jos, Rod, Ilimbav, Avrig, Cacova, Veștem, Sebeșul-superior și inferior, Orlat, Noerich, Rîusadului etc.

Cultura nutrețurilor măiestrite și a altor plante.

Cu toate, că cultura nutrețurilor măiestrite, în timpul din urmă a luat un avânt destul de îmbucurător, comitetul spre a încurajia și mai mult în această direcțiune, în primăvara anului trecut a distribuit între 57 membri în mod gratuit: 82 chlgr. sămână de trifoiu, 26 chlgr. sămână de napi de nutreț, 21 chlgr. sămână de luțernă. Sămână s'a împărțit între membri cu locuința în Aciliu, Alțina, Apoldul-inferior, Apoldul-superior, Avrig, Bungard, Deal, Galeș, Gurariului, Lancrăm, Laz, Loman, Ludoșul-mare, Marpod, Noerich, Nucet, Ocna-inferioară, Orlat, Pianul-de-jos, Poiana, Racovița, Răhău, Sebeșel, Sebeșul-de-jos, Sebeșul-de-sus, Sebeșul-săsesc, Seliște, Sibiul, Sibiu, Șura-mare, Tălmăcel, Tilișca, Vale și Veștem.

Nici în anul tr. n'am întrelăsat de a *mijloci*, la cerere, procurarea de *semințe* (de nutrețuri, legume etc.) *mai bune și mai ieftine* și pentru *cultivători* cu locuința afară de comitatul nostru.

La întrunirile noastre s'a vorbit despre cultura cănepei italiene, despre orzul de Hanna și despre diferite alte plante.

Cu referire la *vierit*, după-ce de mult proiectata *pepinieră de viță americană* încă n'a ajuns la înființare, am ținut să repetăm povețele despre stropitul viilor contra *»peronosporei viticole»*, despre procurarea de stropitoare și despre prăsirea viței. În fine am dat publicității cercularele ministeriale despre pagubele cauzate prin punerea în vânzare imediată a viței altoită, fără a o ținea câțva timp în școala de viță. În fine am atras atențiunea asupra broșurei „Îndreptar pentru manipularea rațională a vinului și a mustului”, ce se vinde pentru proprietarii mici cu prețul redus de 40 bani și am distribuit în mod gratuit broșura edată de noi „Darea pe vinuri”.

Tovărășile agricole.

Drept rezultate practice ale sfaturilor date de noi la diferite întruniri, precum o mai zisesem în rapoartele noastre precedente, amintim întovărășirea frunțașilor din diferite localități, cu scop de a-și procura mașini și unelte economice. Aceste întovărășiri țin locul tovarășilor agricole propriu zise.

Despre activitatea tovarășilor, cu firme înregistrate, relevăm următoarele:

Tovărășia din *Seliște*, în urma întemeierii mai multor așezăminte economice folositoare în aceea localitate speranță avem, că cărmăcii ei vor afla căile și mijloacele neapărate spre a fi pusă în serviciul cauzelor noastre economice.

Tovărășia din *Sebeșul-săsesc* în 1902 a lucrat cu mașina de îmblătit și cu celelalte unelte economice, cum sânt: mașina de sămână, plugul de săpat, tăvăligul, grapa de fenate etc., dela cari a realizat un câștig net de cor. 3.278.68. Depurând din datorie cor. 900.—, tovarășia a avut venit curat cor. 538.79. Datoria tovarășiei, inclusiv cuota de fondare de câte cor. 26 alor 12 membri, în total cor. 312, a fost de cor. 2012.—, ear' averea activă a fost de cor. 4738.— Drept lucru nou, tovarășia în anul 1902 a purtat spesele cu *darea Paștilor* la bisericile de acolo, ceea-ce s'a făcut pe de o parte cu scop ca să se îndemne poporul a face astfel de tovarășii folositoare, ear' de alta să se învedereze, că scopul tovarășiei nu este numai câștigul material, ci și cel umanitar și creștinesc.

Tovărășia din *Roșia-săsescă* în 1902 a procurat un trior cu cor. 228.—; astfel inventarul tovarășiei cuprinde o mașină de sămână în preț de cor. 527.—, o mașină de sămână cucuruz în preț de cor. 26.40; o grapă de muschi în preț de cor. 60.— și triorul amintit. La cumpărarea triorului a contras dela Însoțirea de credit sistem Raiffeisen de acolo un împrumut de cor. 72.— Dela mașini a realizat un venit de cor. 72.44. Averea activă a tovarășiei e de cor. 558.22.

Tovărășia din *Apoldul-român* cu 50 membri, dispune de o mașină de îmblătit, o grapă de muschi și un tăvăluc, toate în stare bună. Venitele tovarășiei au fost 1058 ferdele grâu, 156 ferdele ovės și 43 ferdele orz. Toate acestea cuantități, după acoperirea speselor, s'au împărțit între tovarăși.

Pe când facem mențiune onorifică despre activitatea laudabilă a acestor tovarășii, nu putem decât să ne exprimăm regretele, că dela celelalte, cu toate insistențele noastre, ne-a fost preste puțință de a câștiga datele necesare.

La *fondul bisericesc-școlar*, creat din contribuiriile în cereali ale *parochienilor din Gușterița* în 1902 s'au contribuit 8 ferdele grâu, 26½ ferdele cucuruz și cor. 7 în bani. Prețul naturalilor vândute cu cor. 71.98, cum și cele 7 cor. contribuite, s'au adaus la capitalul depus la „Albina”, care cu finea anului 1902 a atins cifra de cor. 213.32.

Însoțirile de credit sătești sistem Raiffeisen.

Însoțirile noastre de credit sătești sistem Raiffeisen lucrează cu deplin succes la ridicarea nivelului moral și material al membrilor. Ele își revarsă roadele lor binecuvântate asupra comunelor, în cari asemenea așezăminte și-au aflat întrarea.

Datele, ce urmează reoglindează activitatea lor în 1902:

Însoțirea din *Roșia-săsescă* are 50 membri; deponenți au avut 5 cu minimul de 200 și cu maximul de 400 cor.; datoriiile față de Însoțire variază între cor. 2—400. Capitalul neatacabil al Însoțirii e de cor. 865.99 și fondul de rezervă de cor. 362.61.

Numărul membrilor Însoțirii din *Aciliu*, s'a urcat la considerabila cifră de 150, față de 61 membri dela înființare. În consiliul de supraveghere al Însoțirii au fost aleși parochul *Ioan Ofoiu* și notarul *Ioan Ilin*, de a căror conlucrare să leagă realizarea de multe și folositoare întreprinderi în sînul Însoțirii. Numărul deponenților Însoțirii au fost 28 cu totalul depunerii de cor. 6607.59. Pretensiunile Însoțirii dau suma de cor. 34.355.88. „Cassa de păstrare din Seliște” a deschis pentru Însoțire un credit de cor. 30.000 în cont-curent și cu procentele reduse de 6.8%. Din profitul curat de cor. 380.15 s'a adaus fondului social cor. 60, celui de rezervă cor. 150 și celui de binefaceri cor. 100.66. În vederea înmăltirii agendelor, remunerațiunea cassarului Nicolae Iosif s'a urcat la cor. 100.

Însoțirea din *Mohu* are 14 deponenți cu minimul de 100 și cu maximul de cor. 2292. Sumele împrumutate membrilor variază între cor 15—600. Fondul de rezervă și cel neatacabil dispune de cor. 12.622.88.

(Va urma).

„Dacă duci gunoiu la loc, Dumnezeu îți dă noroc“.

(Urmare și fine).

Gunoiul dela porci este cel mai sărac între toate, de oare-ce ei nu sînt animale rumegătoare și astfel balegile lor ies mai puțin măcinate și de multe ori acelea conțin sîmînța plantelor, cu cari s'au nutrit, Gunoiul de porci conține pînă la 85% apă și numai 25% materie uscată. De aceea e bine să se amestece și acela, după-cum am zis, cu al celorlalte animale de casă, cînd se aruncă pe grămada de gunoiu.

Găinașul paserilor de casă, cari se nutresc mai cu seamă cu grăunțe, încă este un bun gunoiu pentru economie, de oare-ce acela conține pînă la 9% azot și cîte 6% acid fosforic. De aceea se recomandă îndeosebi la cultura legumilor păstăioase, apoi la cultura cănepii, ba chiar și la cultura altor bucate se poate întrebuița. Cu toate acestea, la noi pe cele mai multe locuri găinașul paserilor de casă se pierde așa nefolosit, fără nici un folos practic pentru economie.

Pînă aci am înșirat gunoaiele acelea, cu cari s'au îndatinat a gunoi economii nostri locurile și fînașele lor. In cele următoare vom mai arăta și celelalte feluri de gunoaie, cu cari se gunoiește pe ici-colea în economiile mai mari, ca astfel economii, cari se interesează de înaintarea economiei de cîmp, să le poată cunoaște și pe acelea și să le poată aplica chiar și în economiile lor, dacă procurarea aceloră nu-i va costa prea mult.

Afară de gunoaiele numite mai sus, în economiile mai mari se mai întrebuițează încă și balegile (fecaliile) omeștii, cari conțin cîte 7% azot, pînă la 3% acid fosforic și cîte 2% cenușă. Dar' acelea nu se prea întrebuițează, decît amestecate cu alte gunoaie, fiindcă neamestecate au un miros nesuferibil.

În economiile mai mari se mai întrebuițează încă un fel de gunoiu, numit »compost« dela cuvîntul compus, fiindcă acela se compune din tot felul de rămășițe, ce se produc în economie,

precum sînt: pîrul, lîna, pielea, unghiile, pleava, buruienile, gunoiul din casă, corpuri de animale, cari nu au murit de oare-care boală lipicioasă. După-cum vedem, că fac unii economii pe timpul de vară, cînd nu pot produce altcum gunoiul de lipsă pentru sîmînăturile de toamnă, decît adunînd paie și alte gunoaie într'o anumită groapă din curte sau în locul platformei.

După un an, dacă compostul a fost udat și întors mereu, se dobește așa de tare, încît singuraticile rămășițe nu se mai pot deosebi unele de altele, ci toate laolaltă formează un gunoiu negru-brunet, care după aceea se poate întrebuița la gunoiera locurilor, dar' mai cu seamă a fînașelor naturale. Înainte de un an nu este cu cale a întrebuița compostul, fiindcă se mai pot afla sîmînțe de buruieni, cari nu s'au dobit de ajuns și astfel pot să răsără din nou pe locul unde a fost transportat compostul.

În economiile comasate, pe locurile mai îndepărtate, unde nu se poate transporta gunoiul, din cauza depărtării sau a terenului prea delos, se mai întrebuițează încă și gunoiul verde, care se produce prin sîmînțarea unor plante cu foile late și stufoase precum sînt: mazăricea, spergula, hrișca, rapița, rădichea ș. a. Plantele acestea se cultivă ca și celelalte sîmînături, ear' cînd au ajuns timpul înfloritului, se calcă la pămînt cu tăvălugul, sau în lipsa acestuia cu grapa întoarsă și după-aceea pămîntul se ară ceva mai pe de-asupra, ca plantele numite să se poată putrezi și dobi acolo în pămînt. La patru-cinci săptămîni pămîntul se ară de a doua oară la o adîncime normală și toamna se poate apoi sîmînța cu oare-care sîmînță de toamnă.

Economii aceia, cari vor fi arat oare-cînd peste vară sau pe toamnă cîte o miriște mai bogată în iarbă s'au putut convinge foarte ușor, că sîmînțatura în aceea se face cu mult mai bună, ca în acelea, în cari se rupe miriștea numai primăvara, cînd adecă nu mai e nici un fel de vegetațiune pe ea și miriștea s'a dobit pe suprafața pămîntului. Aceasta provine de-acolo că materia organică, adecă azotul, care

se află în organele miriștei și ale plantelor crescute în aceea, se putrezește în pămînt și formează azotul, care este de neapărată trebuință la nutrirea plantelor.

Pentru a înțelege mai bine aceasta, trebuie să știm că plantele, ca să poată crește au lipsă de trei materii mai însemnate și anume: de azot, de cenușă și de fosfor. Azotul se compune din aerul atmosferic și se află mai cu seamă în organele plantelor: în foi, paie și cotoarele aceloră; cenușa se formează din pămînt și din plantele, cari se ard pe acela, ear' fosforul sau grăsimea se formează din gunoiul vitelor și alte îngrășăminte, cari se pun pe pămînt.

Afară de gunoaiele înșirate pînă aci, în economiile mai mari se mai întrebuițează ca gunoiu încă și varul nestins, care se pune în anumite corfe, se udă și apoi se presară pe locurile acelea, cari voim adecă a le îmbunătăți cu var. Unde varul e prea scump acolo se poate întrebuița huma sau marga, care se transportează pe pămînt întocmai ca și gunoiul și apoi se risipește pe suprafața aceluia.

Să nu ne prea mirăm dar', cînd vom vedea ca mîne, că economii harnici nu se mai mulțămesc numai cu gunoiul animalelor de casă, ci aceia mai întrebuițează în economiile lor chiar și unele gunoaie minerale, numai ca să poată spori roada bucatelor cât mai tare.

S'a constatat, că pentru-ca să poată crește o plantă are lipsă cu totul de vr'o 14 elemente sau materii. Patru din acestea se compun, din aerul atmosferic, precum e azotul, oxigenul, hidrogenul (abureala) și carbonul, ear' celelalte zece sînt: cenușa, varul, ferul, sarea, pucioasa, soda, năsipul, fosforul (cenușa de oase), magneziul și clorul.

Prin mai multe observări și esperințe s'a constatat, că e de ajuns, ca să lipsască numai unul din elementele susnumite, din pămîntul supus cultivei, ca roadele aceluia se slăbească și să se împuțineze din an în an tot mai tare.

Gunoaiele înșirate pînă aci se numesc gunoaie absolute sau naturale, fiindcă ele conțin toate materiile nu-

Colinde.

I.

Sus în poarta cerului
Florile dalbe
Este o masă rotelată
Da la masă cine șede?
Șede, șede maica sfîntă
Cu un păhar galben în mînă
Tot închină și suspină
Vin ângerii și-o 'ntreabă:
— Ce suspini, măicuță dragă?
Da io cum n'oi suspina
Că sînt oameni pe pămînt
Cum se scoală nu se spală
Da să duc la fîgădău
Suduind pe Dumnezeu
Nu se apucă a șumeni
Și mă prind a sudui
Nu se tem că 'i-oi trăzni,
Da 'mi milă de prunci mici
Că rămân prea necăjiți.

Com. de Lucreția Păcurar.

II.

Vă sculați, sculați boeri
Florile dalbe
Și-a florit ca măr și pîr
Că vă vin colindători
Noaptea pe la cîntători,
S'a născut cel prorocit
Mesia fîgăduit,
În scutece înfășat
Și în iesle culcat
De ângeri încunjurat
Și de păstori fluierat
Vine să ne mîntuească
De greșala strămoșească.
Veste mare au auzit
Trei Crai dela răsărit
Steaua 'i-a călătorit
Pînă în Ierusalim,
Acolo dacă au ajuns
Steaua lor li-s'a ascuus
Și s'au dus de au întreat
Chiar pe Irod împărat.
Irod rău s'a spăimîntat
Și la Crai le-au demîndat
Să meargă să 'i-se închine

Si ear' pe la el să vină,
Craii apoi au pornit
Dacă steaua le-a ieșit
În Vifleem au ajuns
Steaua în loc a stătut
De asupra de coperiș
Unde s'a născut Isus,
Păstori cu fluierile
Ângerii cu laudele,
Ear' Craii s'au închinat
Și mari daruri 'i-au dat
Aur, smirnă și țămăie
Și 'mpărăție în vecie
Și pe altă cale s'au dus
Precum ângerul le-a spus
În vis cînd au adormit
Atuncia le-a poruncit
Însă Irod împărat
Foarte rău s'a turburat
Și mulți prunci el a tăiat
Gîndind fără de folos
C'a tăia și pe Christos,
Pe Christos nu 'l-a tăiat
Că Tatăl 'l-a apărat

tritoare, de cari plantele au trebuință în creșterea și dezvoltarea lor. Afară de gunoaiile acestea se mai află așa numitele gunoaii relative, comerciale, industriale, cum se mai numesc, fiindcă acelea obvin mai cu seamă în comerț sau neguțătorie.

Intre îngrășămintele comerciale se numără salitra de Chili, care se aduce din America-de-sud, unde se găsește în pământ și este un fel de sare albă, care conține până la 15% azot curat. Salitra de Chili deși grăbește tare creșterea și dezvoltarea foilor și a paiului, nu se prea recomandă, de oare-ce cu aceea creștere grăbită nu poate ține pas și înlemnirea celulozei, așa că holdele îngrășate cu aceea sare, în cele mai multe cazuri cad și rămân cu grăunțele mici și pipernicite. Afară de aceea pământul nu o prea absoarbe și astfel se spală curând de ploi.

Guano este un cuvânt spaniol și atât însemnează cât gunoiu, și anume: un fel de gunoiu, care provine din găinașul sau corpurile moarte ale păsărilor, cari petrec în unele insule, unde nu plouă deloc. Cel mai însemnat gunoiu de felul acesta, a fost cel aflat pe coastele Peruviului numit: guano de Peru, care conține până la 16% azot, dar' astăzi s'a isprăvit cu totul. Ce e drept și astăzi se mai vinde în comerț asemenea guano, dar' adus de pe alte insule, care apoi s'a dovedit, că e foarte sărac în azot.

Gunoiul de lilieci, dacă nu e ajuns de ploaie încă conține câte 8% azot. Acela se adună și la noi pe unele locuri din anumite peșteri de pe sub pământ și se întrebuințează cu succes în agricultură.

În Norvegia, unde se prind cele mai multe heringe și alți pești de mare, se formează din rămășițele acelor, precum e: capul, solzii, aripile și altele, un strat de gunoiu destul de gros pe țărmurile mării, numit guano de pește, care încă e foarte bun în agricultură, fiindcă conține până la 9% azot.

Afără de acestea se mai întrebuințează în economiile mai mari încă și făina provenită din oase, zgura de fer, numită și zgura lui Toma, cenușa de

L-a trimis în Egipt

Și cu Maria cu tăt.

Com. de **Stefan Teglaru**, cantor.

III.

Patru păstori se întâlniră (bis)

Liliorui trandafir

Și așa se sfătuiră,

Noi acuma toți se mergem

Flori frumoase se culegem,

Să împletim o cunună

Să fie de-a noastră mână,

S'o trimitem la Christos

La orașul cel frumos

Unde s'a născut Christos,

O doamne împărate sfinte

Primește și-a noastră cinste

Că suntem păstori de oi,

Nouă așa ni rânduiala

Să ne plătim zăciueala,

Nouă așa ni scris în lege

Ca să dăm una din zece.

Com. de **Nicolae Păenrariu**.

lemn și de cărbuni de peatră, funinginea, sarea, gipsul ș. a.

Dar' gunoaiile comerciale înșirate mai sus, ori și cât de bune ar fi ele în agricultură, costă bani, ear' micul econom nu prea dispune de bani și încă s'e-i deee chiar și pe gunoiu. Deaceea el își gunoiește locurile numai cu gunoiul adunat dela animalele sale de casă, pe care când îl scoate la câmp, zice că face »cea mai bună cărașie«. Să adunăm și îngrijim cât mai bine gunoiul animalelor de casă peste iarnă, »apoi s'e-l ducem în câmp pe loc, atunci vom vedea, că și D-zeu ne dă noroc«.

Ioan Georgescu.

Proverbe și adevăruri economice.

(Urmare și fine).

96. De prietin, prietin se fii, dar' la noi mai rar se vii.
97. Lupul își lapadă pērul, dar' năra-vul nu.
98. Cine e cu mâna lungă, pierde și ce are în pungă.
99. Scumpul mult pierde, leneșul mult aleargă.
100. Decât boier în genunchi, mai bine țeran în picioare.
101. Odată voinic, de două-ori nimic.
102. Cine s'a ars în păsat, suflă și în lapte acru.
103. Pază bună, trece primejdia rea
104. 'Și-a găsit sacul petecul.
105. Din sacul care tot iai și nu mai pui nimic, odată dai de fund.
106. Când D-zeu vrea și-și întoarce darul, nu aduce anul, ce aduce ceasul.
107. Cine ocolește, nimereste.
108. Ulciorul atâta merge la fântână, până se sparge.
109. I-a luat apa dela moară.
110. Buturugă mică, carul mare 'mi-l prăvale.
111. Dacă ungi osia, nu cărtaie roata.
112. Nici o pădure fără uscături.
113. Un roiu de maiu, plătește cât un sac de mălaiu.
114. Nu-ți tăia pomul, în ciuda vecinului.
115. Ce sameni, aceea răsare.
116. Aschia nu sare departe de copaciu.
117. O bună arătură, face ca și o gu-noitură.
118. Pământul negru, face pânea albă.
119. Mult nutreț, mult gunoiu produce.
120. Primăvara în tină, toamna în țerînă se seamănă.

Ioan Georgescu.

Boala de gură și de unghii.

Pentru vindecarea boalei de gură și de unghii la vite, foaia »Amicul progresului român« recomandă următoarele:

Pentru vitele atinse de această boală trebuie să se întrebuințeze o vindecare generală și una locală.

Prin vindecarea generală se înțelege regimul jumătăței de dietă, cu mâncări de mistuire ușoară, apoi adăogarea de sulfat de sodă ca dosă răcoritoare în beuturi.

Tratamentul local consistă prin facerea de spălături cu lacuri astrigente, de două sau trei ori pe zi, cu o pensulă sau cu un golomoț din rufe moi, pe răni.

Pentru gură:

Miere 100 grame

Acid clorhidric 40 »

Apă 1000 »

Pentru rănilor dintre unghiile picioarelor, se întrebuințează în general o soluțiune de piatră-acră (alaun) adecă 4% sulfat de fier sau de zinc 2%. Pentru îndepărtarea muștelor, loțiunile gudronate sau cu ulei empyreumatic convin mai bine. În cazuri extreme se se recurgă la topice fenicate, și dacă articulațiunea este deschisă, se se panseze după ce s'a uns cu păcură groasă cu care se ung căruțele.

Pentru bubele de pe țitele vacilor, se se ungă cu unsoarea populeum saturnum sau mai bine cu:

Axonge 100 grame

Zamă de lămâie 10 »

Să se mulgă des și cu încetul și mai cu seamă să se întrebuințeze laptele căci conține chiar mai mult unt și smintână, decât laptele normal, irsă bine fiert și nici-odată nefiert, fiind foarte primejdios.

Numeroase experiențe s'a făcut asupra locuitorilor localităților unde bântuiau boalele, precum și asupra elevilor școalei veterinare, și s'a stabilit în mod sigur o complectă însusire nevătămătoare a laptelui fiert, de pe la vacile atinse de boala aceasta.

Invitare de abonament.

Cu 1 Ianuarie 1904 adecă peste scurtă vreme „Foaia Poporului“ intră în anul XII al vieții sale. Ca și până acum, așa și în anul viitor, ea cu rîvnă nestramutată și cu interes cald, isvorit din iubire de neam, va continua a lumina, a sfătui și a îmbărbăta poporul român în lupta pentru înaintarea lui pe toate terenele vieții. Ea va fi, ca și în trecut, un prietin sincer și devotat al țeranilor, al meseriașului și a inteligenței dela țeară și va lupta numai și numai pentru binele și luminarea acestora.

Cuprinsul ei bogat și felurit a făcut, ca să fie considerată ca o sală de cetire, la care după însași mărturisirea cetitorilor, toți cu drag aleargă.

Începînd cu Anul-Nou „Foaia Poporului“ va ieși împodobită cu ilustrații și cu un cuprins tot mai bogat și mai interesant.

„Foaia Poporului“, va lucra și în viitor tot în direcția veche, silindu-se a introduce îmbunătățiri tot mai multe, pentru-ca să fie vrednică de numele ce 'și-a ales. Sîntem convinși deci, că lucrăm, nu în interesul ei propriu, ci al poporului român, a cărui înaintare ne zace tuturor la inimă, când rugăm pe abonații de până acum să o aboneze și mai departe și, mînați de dragoste față de de-aproapele, să îndemne și pe alții ca să o aboneze.

Abonamentele rămân aceleași, și anume:

Pentru Austro-Ungaria.

Pe un an întreg 4 cor.

Pe un jumătate de an 2 cor.

Pentru România, Bulgaria, Rusia și America:

Pe un an întreg 10 franci (lei).

Pe o jumătate de an 5 franci.

Pentru a pute ține bună rînduială, onorații abonați, vechi și noi, sînt ru-

gați a băga bine de seamă la următoarele:

Pe timp mai scurt nu putem primi abonamente, nici dela alt termen, decât pe o jumătate de an, sau pe un an.

Administrațiunea
„Foi Poporului“.

Știri economice, comerț, jurid., industr.

Esportul de ouă a Rusiei crește din an în an. În prima jumătate a anului curent s'au dus ouă din Rusia în preț de 24 milioane de ruble. În urma acesteia s'a urcat prețul ouălor în Rusia.

Oieritul în Ungaria-de-sus, după-cum se vestește din Lőcse, a dat mult înderept, ca și prăsierea vitelor. Urmarea e, că și industria de caș și de brânză e în decadență.

Încetarea boalelor de vite. Corespondentul nostru din Turda ne scrie, că în comitatul Turda-Arieș toată vara și toamna a bătuit între vite boala de gură și de unghii și multe vite și porci au perit, suferind economii mari pagube. Din cauza boalelor de vite nu s'au putut ținea nici târgurile. Acum boalele au încetat aproape de tot și așa e nădejde, că târgurile Turzii și alte târguri se vor putea ținea.

Legea minelor Minerii sau băieșii nostri vor căpeta nu peste mult o nouă lege a minelor. Proiectul noii legi este aproape gata; el se estinde asupra tuturor afacerilor de băi. Proiectul e făcut de încredințării ministerului de justiție și finanțe. El va fi prezentat diei nu peste mult spre dezbateri.

Având și noi mulți băieși, la timpul său vom face cunoscut proiectul.

Vinuri italiene. Anul acesta s'au adus foarte multe vinuri italiene în Ungaria. Până la sfârșitul lunii Noemvrie au intrat în portul Fiume 562 mii de măști metrice de vinuri italiene de toate soiurile.

FELURIMI.

Ce mănâncă rușii. — În Rusia, în care se mănâncă considerabile cantități de raci și de pești, se mănâncă foarte puține stridii și nici de-cum broaște.

O femeie care vindea raci cu 20 de copeici, (50 bani) suta și căreia i-se zise să aducă broaște, răspunse că pentru o rublă n'ar pune mâna pe una. În toate părțile unde e apă în Rusia, broaștele sunt în așa mare cantitate, în cât fără voie te gândești la timpurile de altă dată, în cari nobilii trimeteau robii să bată lacurile ca să poată să doarmă.

Rușii nu mănâncă nici iepuri, poporul zice că se culcă cu șobolanii. Nu mănâncă nici melci, nici broaște țestoase, cari se găsesc în număr foarte mare.

Numai aristocrații mănâncă măruntae de miel. Ficatul asemenea se mănâncă și mai cu seamă peștele sărat e foarte căutat de popor.

SFAT.

Impotriva răgușelii. În timpul iernii adese-ori se întâmplă, că răcindu-ne la grunazi, ne răgușim.

Impotriva răgușelii e bine să punem seara când ne culcăm o cârpă udă stoarsă bine pe grumazi, și să ne învălim apoi cu un ștergar uscat.

Răgușelile cerbicoase le vindecăm ușor cu aburi de terpentin subțire. Punem în o ulcică apă să fiarbă și când fierbe apa turnăm puțin terpentin. Astfel se fac aburi de terpentin, pe cari îl inhalăm (înghițim), aplecându-ne cu gura pe ulcică. Aceasta o repetăm de 3-ori pe zi, în 2—3 zile una după alta.

CRONICĂ.

Doctori noi. »Răvașul« din Cluj scrie: — 6 doctori noi au fost promovați Sâmbăta trecută dintre tinerii români la universitatea din Cluj anume: Dr. Teodor Pop, medic, Dr. Dănilă Szabó, Dr. Eugen Șimonca, Dr. Nerva, Dr. Romul Boilă și Dr. Ioan Vescan, cand. de avocat.

Prelegere populară în Seliște. Dumineca trecută în 20 Dec. c. s'a ținut în Seliște a treia prelegere publică, de dl Dumitru Banciu, farmacist. Dînsul a vorbit întâiu despre felul cum ar trebui să fie economii de astăzi, sau moderni, pentru-ca amăsurat împrejurărilor actuale mai bine și mai ușor se poată trăi. Apoi a vorbit despre caracter.

Ambele prelegeri au fost frumoase și bune, dar' cea din urmă a fost cu deosebire interesantă. Dl Banciu a fost viu aplaudat.

O întrebare? Abonatul nostru P. Bugar din Checia-română (posta Kecsa) ne roagă să publicăm următoarea întrebare:

Care dintre cetitorii »Foi Poporului« vor fi aflat, sau vor fi auzit că cineva a aflat un budilar cu 22½ coroane și 20 bani, să fie bun a trimite răspuns la onorata redacțiune sau la subscrisul. Acela care va fi aflat banii capătă 40 coroane cinste, ear' cel ce va trimite știre despre ei va căpeta 20 coroane cinste. Banii s'au pierdut în gara Timișoarei Vineri la 18 Decemvrie c. n., dela orele 3 până la 4 după amezai.
Pantelie Bugariu.

Tesaurii Papei Leo XIII. Zilele trecute foile italiene au vestit, că în Vatican s'ar fi aflat din întâmplare banii adunați de răposatul papă Leo XIII. în sumă de 30 milioane lire.

Referitor la aceasta se scrie, că Leo XIII. când s'a bolnăvit a chemat la sine pe cardinalii Rampolla și Gotti și pe camararul secret Mazzolini și le a predat hârtii de preț italiene și franceze, în valoare de 6 milioane lire, cu însărcinarea, că ei să le dea urmașului său, ceea ce s'a și făcut. Totodată le a împărțit că sunt depuși la banca romană 12 milioane în hârtii de preț și 2 milioane în bani gata.

Averea întreagă a Vaticanului se urcă la vre-o 30 milioane de lire, din camelele căreia se poate susține Vaticanul binisor, de oare ce papa Piu X face mari economii.

Furt mare. La posta din Acs (comit. Comorn) s'a săvârșit săptămâna trecută un furt uriaș. S'au furat adevărat pe drumul dela stația Acs până la postă două epistole, în cari erau 72.800 cor. și 3 bani, trimise de o bancă din Bpesta fabricii de zăhar din Acs. S'a introdus o strictă cercetare.

Ciangăi în Deva. În Deva se colonizează de mai mulți ani Ciangăi. Până acum sunt colonizate vre-o 100 de familii de Ciangăi și de dragul lor statul le-a făcut și școală de stat. Colonizarea se face cu deosebire prin primarul Deveii, Koncz Domokos, care a și primit pentru aceasta un lăudător în scris dela ministerul de agricultură.

Rampolla bolnav. Fostul secretar de stat al papei Leo XIII e bolnav, așa că starea lui inspiră îngrijiri. Dr. Lapponi, medicul papei, îl cercetează în fie care zi.

Tren accelerat cu motor. Societatea călei ferate Arad-Cinad voiește să introducă tren accelerat cu motor între Arad și Segedin pentru circulația de persoane. Cu mașinile de vapor vor fi transportate numai mărfurile.

Din Bucovina. »Deșteptarea« din Cernăuți vestește, că în comuna Broscăuții-noi s'a întemeiat de curând o societate de ceteri, cu numele »Țeranul«.

Tot în Broscăuții noi s'a înființat o societate de cântare »Muza Română«, la inițiativa păr. Dimitrie Popovici. Prin sirguința dirigentului coral dl Alexandru Drăgănuș, a succedat în instruire un cor de 30 coriști, cari eșecută în toate Duminecile și sărbătorile cântările liturgice în sf. biserică.

Defraudare Foia »Székelység« scrie că la banca unguerească din Dicio-S.-Mărtin s'a descoperit o mare defraudare, făcută de contabilul băncii, care răspunde la numele Weisz Izidor. Suma furată nu se știe încă.

Foc. În comuna Bungard (l. Sibiiu) s'a iscat Mercuri, noaptea săptămâna trecută un foc, care a mistuit trei clădiri economice. Focul a fost oprit în calea lui de pompierii din Sibiiu, Gușterița, Șelimbăr și Veștem, cari au alergat grabnic în ajutor.

Câne turbat. Duminecă dimineața un câne turbat s'a ivit în Sibiiu, în ulița Ocnei și prin suburbiu. Cânele a mușcat o fetiță și doi câni, apoi a fugit din oraș pe câmp, perzându-i-se urma.

Contele Tisza, prim-ministrul Ungariei a petrecut sărbătorile Crăciunului la cumnatul său, fișpanul Bethlen Pavel în Bistrița, pe pământul Ardealului, între Sași și Români.

Miseria Macedonenilor refugiați. Se știe, că de când s'a început răscoala în Macedonia, un mare număr de Bulgari din Macedonia s'au refugiat în Bulgaria. Refugiații fac mare necaz guvernului bulgar. Ei au sosit în Bulgaria pilugi și guvernul bulgar e silit să îngrijească de suținerea lor. Sobrania a votat spre acest scop 500 mii de franci, dar' aceasta sumă e pe sfârșit. Numărul refugiaților este de 11.500. Partea cea mai mare din ei nu au nimic, căci acasă li s'au ars și jefuit totul. Unii au adus cu ei vite și cai, dar' aceștia earăși nu au nutreț pentru vitele lor. Refugiații au fost așezați în 35 de orașe și sate.

Dr. Stanciov, trimisul Rusiei în Bulgaria împarte între ei banii dăruți de Împăratul nostru, de papa Piu X. și de alți binevoitori. El spune, că bieții nenorociți abia cutezau să se apropie de el, fiindcă nu credeau, că se mai află cineva, care să-i ajute. Ei nici acum nu și-au venit în ori din frica groznică, de care au fost cuprinși în urma barbariilor turcești.

Pentru lucrătorii cari emigrează în România. Dela consulatul român se face cunoscut, că cei cari vor să emigreze în România ca muncitori (zileri, industriași etc.), vor fi lăsați să treacă granița numai dacă pot legitima cu o adeverință dela ministerul de interne român, că au aflat deja condițiile de lucru. Adeverința aceasta se cere chiar și în cazul dacă legitimația de călătorie a respectivului (pasportul) altcum e în deplină regulă.

»Visuri trecute«. Cu acest titlu a apărut o frumoasă și dragălașă carte de dl Alexandru Ciura, prof. în Blaj. Dl Ciura este unul din cei mai buni și simpatici scriitori ai generației tinere. În volumul apărut dînsul a adunat mai multe schițe de-ale sale, publicate prin foi. Numărul lor e 13, afară de introducerea: toate draguțe și atrăgătoare. Și până vom reproduce una din aceste, recomandăm cartea tuturor. Prețul este 1 cor.

Dar de Crăciun. La numărul de azi se găsește o broșură: Dar de Crăciun, ca premiu pentru iubii cetitori ai „Foi Poporului”. Cuprinsul ei va face plăcere cetitorilor, căci ea conține și bucăți pline de învățături și vesele pentru distracție.

Amintim că cu alte prilejuri vom mai da asemenea premii.

Al 45-lea. Cassariatul „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu” a solvit moștenitorilor legali ai răposatei Maria I. Feldiorean n. Vulc ajutorul statutar.

Acesta este al 45-lea cas de moarte în sinul Reuniunii noastre de înmormântare.

Coroane eterne Economul Lazar Feldiorean din Loamnăș, dăruiește în amintirea răposatei sale mame Maria I. Feldiorean n. Vulc, fondului văduvelor și orfanilor meseriașilor români, întemeiat de „Reuniunea sodalilor români din Sibiu”, suma de 1 cor.

Răscumpărarea felicitărilor de Anul Nou. Obiceiul felicitărilor de Anul Nou, împreună cu mari pierderi de timp, cu cheltuieli și alte inconveniente, de câțiva ani încoace a fost pus și la noi în serviciul culturai noastre naționale. Inceputul l-a făcut „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român”, care a inițiat răscumpărarea felicitărilor în favorul „Muzeiului istoric și etnografic” și căreia i-a și succedat alimenta fondul de zădărire pe această cale an de an cu o sumă destul de considerabilă. De oare-ce Muzeul se va preda deja în anul viitor destinațiunii sale și „Asociațiunea” mai are trebuință de mijloace bănești pentru instalarea lui, ar fi de dorit ca la proxima aniversare să se facă cât mai multe răscumpărări în favorul acestui scop. Prin aceste răscumpărări putem ajuta o frumoasă instituțiune culturală fără a ne împune cea mai mică jertfă. Biroul „Asociațiunii” va publica și de astă-dată consemnarea donațiunilor în o mică broșură, ce se va trimite tuturor persoanelor cari își vor răscumpăra felicitările.

La fondul de 20 bani, întemeiat de „Reuniunea sodalilor români din Sibiu”, pentru acuirea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor români au dăruit următorii domni: Ioan Iliu, învățăcel de măsar (Orlat), 50 bani, Vasile Crișanu, notar. Toma Benchea, primar și soția sa Alexandrina, (Cornățal), Ioan Iordache, inv. pens (Săcădate), Ioan Baci, proprietar (Șoala), Adam Florea și soția sa Elisabeta, Florea Crucita și Mihail Sinu, măiestri croitori asociați, fiecare câte 20 bani; dna Valeria Crișan (Cornățal), 40 bani; Nicolae Nedelcu, coperitor de case 20 bani; George Adam, măiestru cismar, Ioan Ghicășan, măiestru cojocar, fiecare câte 40 bani și Vic. Tordășianu, 10 bani.

Bilete de cununie și de vizită. La tipografia noastră au sosit cele mai moderne și mai elegante bilete pentru anunțuri de cununie și bilete de vizită. Comandele se fac prompt și cu prețurile cele mai moderate.

Cu rambursă. Mai mulți din iubii noștri cetitori cer să le trimitem „Călimdarul Poporului” pe 1904 cu rambursă, adică să-l plătească la postă când sosește. Vestim pe toți, că trimiterea în chipul acesta a Călimdarului costă prea mult și e cu mult mai bine a trimite prețul Călimdarului (46 bani) cu mandat postal ori în timbre postale puse în o scrisoare cu 10 bani, ear' aceia, cari își renouiesc abonamentul pe anul viitor pot să trimită prețul Călimdarului de odată cu abonamentul.

„Cartea de Aur.” La librăria noastră se află de vânzare „Cartea de Aur” de dl T. V. Păcățianu, vol. II. cu prețul de 10 cor. și porto 20 bani.

La nrul de azi al „Foi Poporului” sunt alăturate ca supliment două pagini cu anunțuri și inserate.

Nou abonament. Cu 1-a Ian. 1904 deschidem un nou abonament la „Foia Poporului” cum se vede aceasta în alt loc al foii. Totodată, on. abonați pot trimite și prețul „Călimdarului Poporului” (46 bani = 23 cr. de un exemplar) având astfel a plăti numai odată portul postal pentru bani.

Adunarea generală ordinară a „Reuniunii române de aericultură din comitatul Sibiu” s'a ținut Duminecă în 27 Dec. n. c., în comuna Săcel. Până la primirea unui raport amănunțit permitem, că din acest privilegiu s'a pus temeiul unei însoțiri de credit sătești sistem Raiffeisen în Săcel, s'au înscris mai mulți membri ordinar la Reuniunea agricolă, ear' dl Grigorie Dancu, mare proprietar, s'a înscris de membru pe vieată, a solvit taxa de 80 cor.

Impărțirea darurilor de Crăciun între săracii noștri se va face Mercuri în 24 v. (în ajun) la orele 5 d. a. în localitățile „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”.

Nou tarif de prețuri pentru leacuri. Cu 1 Ianuarie n. 1904 a intrat în vigoare un nou tarif de prețuri pentru tot felul de leacuri, ce se vând în farmacii. În tarif sunt însemnate cu o cruce sau două acele leacuri, pe cari farmacistul nu e ertat să le vândă fără recept dela medic sau veterinar; celelalte se pot căpăta și fără recept. Farmacistul e dator a scrie pe fiecare recept prețul tuturor leacurilor și apoi vine scris, și stampilia farmaciei. Noul tarif cuprinde multe dispoziții, pe cari trebuie să le urmeze farmaciștii.

Loubet în Roma. După lungi pertractări s'a statorit timpul vizitei lui Loubet la Roma. Președintele republicei va merge la Roma în Aprilie și va sosi întâiu la Neapol pe pământ italian, însoțit de o flotă de războiu.

Ucișorul mamei vitregă. În Torontal (Torontal) se ținea logodna nepotului lui Vasile Țipu, un locuitor din acea comună. Feciorul lui Vasile Țipu, cu numele Pavel a început ceartă cu tatăl său, apoi s'au încăierat la bătaie. Mama vitregă a lui Pavel a sărit să apere pe bătrânul și aceasta într'atâta a infuriat pe Pavel, încât a luat o săcură și a tocat în cap pe mamă sa vitregă. Bătrâna a murit îndată, ear' ucișorul a fost prins de gendarmi.

Ladă cu bani furată și aflată în 23 Dec. c. niște hoți au furat dela o filială de bancă din Cluj o ladă mare de fer, în care presupuneau, că sunt bani. Lada a fost aflată acum în hotarul Cojocnei, desfăcută. În ea n'au fost decât 16 cor. bani, ear' încolo scrisori, pe cari hoții le-au lăsat neatins. Lada a fost dusă înderept la Cluj.

Crivusa. Acesta e numele unui primejdios bandit rus, prins zilele trecute în Kiev. Nicolae Crivusa este din o familie bună, un frate al lui e iurist, unchiul său general. El era teolog în Kiev, dar' a fugit din seminar și a făcut mai multe spargerii și hoții. A fost prins și după ce a scăpat din temniță s'a dat cu totul la viața de bandit. A cutriat toată Rusia, jefuind și omorând oameni. Numai anul trecut a împușcat trei polițiști. A fost și prins, dar' a scăpat făcându-se nebun. Acum a mărturisit unele din crimele săvârșite și a zis, că dacă va scăpa din prinsoare, se face călugăr în o mănăstire, să-și ispășească păcatele.

Un învățător calificat caută aplicare ca scriitor în atare cancelarie ori bancă românească. Scrie și vorbește corect limbile română, germană și în mare parte și maghiară. Cei interesați să se adreseze la administrațiunea foii.

O baie năpădită de apă. Baia de aur dela Barza (Zărand) a fost năpădită de apă, în întindere de vre o 6000 metri □ Băieșii au scăpat cu toții.

† **Zanardelli.** Marele patriot și bărbat de stat italian, Giuseppe Zanardelli, soțul lui Garibaldi, a repausat Sâmbătă seara, în Maderno. Zanardelli, ca tiner, a luptat cu sabia pentru unitatea Italiei, apoi în parlament, ca politician de frunte. Zanardelli s'a născut la 1829 în Brescia; a studiat drepturile, a fost ministru în mai multe rânduri, mai în urmă primministru. În mormântarea îi s'a făcut pe spesele statului. Intregă Italia jalește pe marele patriot.

Nenorocire de tren în America. Un tren accelerat s'a lovit de o grămadă mare de lemne spre nord dela Cannesville (Pensilvania) Locomotiva s'a zdrobit și aburii ferbinți au ucis 35 de oameni; alți 20 sunt răniți.

Femei barbieri. Jos cu voi bărbați! Incep femeile a vă lua pita din mâni. Din comuna Suciag (l. Cluj) ni-se scrie, că acolo sunt trei barbieri de femei. Intregă comuna o rad și o tund, căci sunt băgate pe an. Țărani plătesc pe an câteva mierțe de bucate, ear' domni plătesc câțiva zloți. Mai mare e mirarea însă că acei barbieri sunt trei țigance de acolo; adică bărbații trag cu arcușu și ele rad. Eată traiul țigănușilor.

Earăș o nenorocire de tren în America. Sâmbătă seara s'au ciocnit două trenuri de persoane lângă East Paris (statul Michigan), din cauză, că lampa de semnal a fost stinsă de vifor. 18 oameni au fost omorâți și 31 răniți.

Greve. Din două capitale vin știri despre greve mari. În Paris s'au pus în grevă cafele de brutari (pecii) cerând urcarea plății. Măestrii vreau să aducă cafele din provincia.

În Berlin sunt în grevă vizitii (cocșii), în număr de mai multe mii, cerând și aceștia plată mai mare. Numărul greviștilor crește zilnic.

Mania de-a da foc. În Octomvrie a. c. un servitor scrintit la minte, cu numele Milosjak a dat foc de patru-ori satului Benedekfalva fiind prins, a zis, că prin aceasta a voit să aducă jertfă lui D-zeu, adăogând, că a voit să aprindă și satul Kanska și alte sate. Locuitorii au pretins să fie închis în temniță sau în vre-o casă de nebuni, ca om primejdios. Judecătoria din Rózsahegy l'a ținut închis 2 luni, apoi văzând, că-și smintit l'a dat drumul. Locuitorii din satele amintite, cum au auzit de aceasta, au hotărât să-l omoare, îndată ce se va arăta pe acolo. Primpretorul aflând de aceasta l'a închis de nou și acum bietul smintit sau trebuie să stea închis toată vieța sau va fi tocat în cap.

Răsbunarea bărbatului. Un slovac Nicolae Doboș din Garadtanya a emigrat înainte cu un jumătate de an la America. Nevastă-sa a început dragoste cu un ziler, cu numele Jivan. Doboș, înștiințat despre aceasta de rudeniile sale, a sosit zilele trecute acasă și a omorât cu un glonț de revolver pe drăguțul nevestei sale.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Ab. nr. 5420. Trimite banii și vei căpăta cartea; este românește.

Ab. nr. 4101 (Fer. f.) costă 1 cor. 10 bani. Trimite bani și-ți vei avea.

Ab. nr. 421. Trebuie să întrebe de un doftor; de vindecă credem, că se poate.

I. FI în Afel. Te-ai întârziat, căci deslegarea am publicat-o de mult.

Ab. nr. 2367 (A. V. în America). Trimite 50 bani și-ți vom espeda Călimdarul; cărțile celelalte nu le mai avem.

Proprietar, editor și redactor responsabil:

Silvestru Moldovan.

Tiparul „Tipografia” Iosif Marschall.

5124 szám 1902 B.

198 1-1

Ö Felsége a Király nevében!

A nagyszebeni kir. törvényszék mint büntető bíróság a Mihály Dezső kir. törvényszéki bíró elnöklete alatt, Muntean Gyula kir. törvényszéki bíró, dr. Medgyesi Károly kir. albíró, valamint Csegezy Sándor kir. törvényszéki aljegyző mint jegyzőkönyvvezető részvétele mellett a vádtanácsnak 1902 évi 4120 szám alatt kelt vádhatározatában a kir. ügyészségnek 1902 évi 1397 k. ü. szám alatt kelt vádiratában Mutiu Péter Urechia ellen rágalmazás vétségének miatt foglalt vád fölött — a kir. törvényszéknek 1902 évi 4120 szám a. kelt végzése folytán Csizinszky Agost kir. ügyész mint közvádónak és vádlottnak jelenlétében 1902 évi október hó 18-ik napján Nagyszebenben megtartott nyilvános főtárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után következőleg

ITÉLT:

Mutiu Péter Urechia vádlott, ki 1856 évben (a hónapot és napot nem tudja) Resinaron született, gör.-keleti vallású, Resinari lakos, özvegy, vagyonos, nem katona, mészáros, bűnösnek mondatk ki a btkv. 260 § ába ütköző és minősülő rágalmazás vétségében elkövetve az által, hogy a nagyszebeni kir. ügyészséghez 1901 évi január hó 16 án benyújtott feljelentésében Dancasiu Alemann Resinari községi bírótól és Jurka Mihály községi jegyzőtől azt állította, hogy mint a községi előjáróság tagjai Stán Severiu resinári lakos vagyoni helyzetétől hamis bizonyítványt kiállítottak ki, mely állítása valótlannak bizonyulván, azért a btk. 260 § alapján a btk 91 § nak alkalmazásával az ítéletnek fogantatba vételének napjától számítandó egy (1) havi fogházbüntetésre ítéltetik

Köteles vádlott az eddig és a mai tárgyalás során felmerült 23 kor, valamint az azután felmerülő bűnügyi költségeket is az 1890 évi XLIII. t. cz. 9 § ában meghatározott végrahajtás terhe mellett az államkincstárnak megtéríteni.

Köteleztetik továbbá vádlott arra is, hogy ezt az ítéletet saját költségén egész terjedelmében indokálva együtt a „Foaia Poporului” című napi lapba tegye közzé.

INDOKOK:

Matiu Péter Urechia vádlott 1901 év január hó 16 én a nagyszebeni kir. ügyészséghez benyújtott feljelentésében Dancasiu Alemann volt resinári községi bírótól és Jurca Mihály községi jegyzőtől, mint az előjáróság tagjairól azt állította hogy Stán Severiu resinári lakos vagyoni állapotáról hamis bizonyítványt kiállításának vétsége miatt a nagyszebeni kir. járásbíró előtt a bűnvádi eljárás folyamatba is tétetett, de annak során a beszerzett adatok valamint a vádtárgyat képező bizonyítvány alapján, a jogos vádlásra és az eljárás tovább folytatására alapul szolgáló bizonyítékok fel nem merülvén, a kir. ügyész indítványára az eljárás Dancasiu Alemann és Jurca Mihály ellen az 1902 évi február hó 24-én B. 79/8 szám alatt hozott járásbírói végzéssel megszüntetett. Ezek szerint tehát vádlott vádja valótlannak bizonyult s minthogy az a tárgyalás adataiból megállapítást nem nyert, hogy vádlottat feljelentése megtételénél a vád valótlanságának tudata vagy a tudva hamisan vádolás terhelné, de tekintve, hogy vádlott beismerte s a mai tárgyaláson meghallgatott tanúk által is igazolva van, hogy a feljelentést ő tette, melynek tartalma hatóság előtt büntethető cselekmény elkövetésével vádat foglalt magában, vádlott cselekménye megállapítja a btkv. 260 § ában írt rágalmazás vétségét s miután vele szemben, beszámítást kizáró okok fenn nem forognak és azon egy súlyosító körülménnyel szemben, hogy hasonló cselekményért már büntetve volt, a büntetése kimerésénél tekintetbe véve beismerését és alacsony fokú értelmét mint enyhítő körülményeket, a btk. 91 §-ának alkalmazása indokolt s a rendelkező részben reá kimért büntetés cselekményével arányban áll.

A bűnügyi költségek iránti rendelkezés a B. P. 480 §. illetve a rendelkező részben kitett törvényszakaszon alapszik.

Vádlottnak arrai köteleztetése, hogy az ítélet egész terjedelmében a rendelkező részben megnevezett hírlapban tegyen közzé, a btkv. 277 § ában leli indokát.

Isvor de bere german de Budweis.

Renumita bere duplă de Budweis, din bereria cetățenească în Budweis, fundată la 1795.

transport proaspăt

să recomandă onor. oaspeți în

„isvorul de bere german”, Piața mare, nr. 9,

(în oasa căpitanului orașenesc Reissenberger, lângă palatul Brukenthal).

Dejun bnn, cost de prânz și cină, à la carte, cum și în abonament se capătă la

191 1-3

Martin Hartmann,
restaurator.

Prima
Fabrică ardel.
de casse
c. și reg. privilegiată

R. Öszy

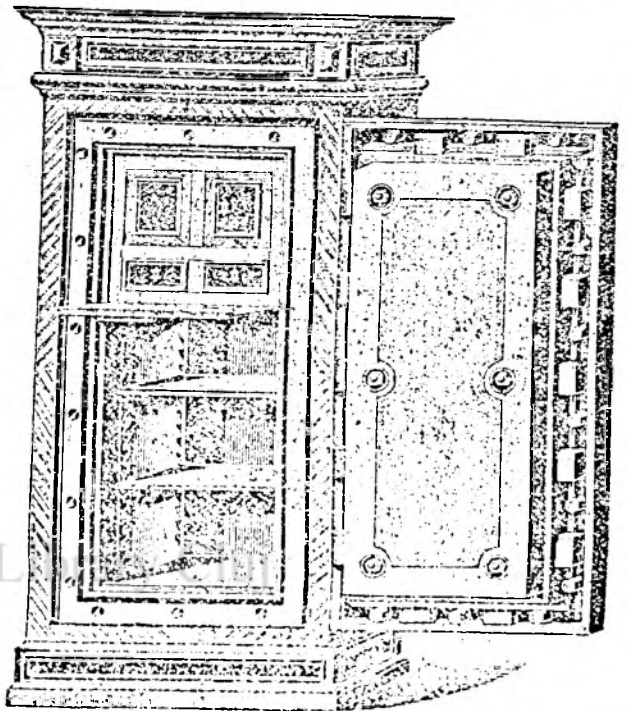
SIBIU, Piața Hermann 1, și str. Cîsnădiei 6.

își recomandă:

Cassele sale pancerate de fer sau oțel pentru păstrarea de bani, cărți și documente, sigure contra focului și spargerii și făcut din o singură bucată de fer sau oțel; cassele sunt provăzute cu legături nevizibile și de aceea ofer cea mai mare siguranță contra spargerii.

Sunt foarte recomandabile pentru oficiile comunale, bisericile cum și de matricule, cu prețurile cele mai estine socotite se vënd după tocmală, cum și cu achitarea în rate a prețului.

Liste de prețuri la cerere se trimit gratis și franco. 164 4-10

Banca de asigurare

„TRANSILVANIA”

din Sibiu

107 8-

—* întemeiată la anul 1868 *—

în Sibiu, strada Cîsnădiei nr. 5 (edificiile proprii),

asigurează în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de incendiu și exploziune,
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termin fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: 95,727.010 coroane. Capitale asigurate asupra vieții: 10.102.362 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăgubiri de incendii 3,249.332 c. pentru capitale asigurate pe viață 2,920.063 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiune în Sibiu, str. Cîsnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Cluj, Făgăraș și Timișoara, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Az ítélet jogerőre emelkedése után a bíróságtól és a kórházi igazgatóságtól beszerzett iratok visszaküldendőek lesznek.

Ezen ítélet vádlott felebbezése folytán nem jogerős.

Kelt Nagyszebenben a kir. törvényszéknek mint büntetőbírósnak 1902 évi október 18-én tartott üléséből.

E másolat hitelül a kir. törvényszék kiadó hivatala,

Nagyszeben, 1903 november 30 án.

Pulka Rezső,
kiadó.

27 szám II. 1903

199 1-1

Ő Felsőge a Király nevében!

A kolozsvári k. ítélőtábla mint felebbviteli büntető bíróság Gál Jenő, kir. ítélőtáblai tanács elnök, br. Rudnyánszky Béla, Kain Hugó, Mihály Béla, Becsek Lajos kir. ítélőtáblai bírák, valamint Dr. Schobeln Károly kir. ítélőtáblai tanácsjegyző, mint jegyzőkönyvvezető részvéte mellett rágalmazás vétségével vádolt Mutiu Péter Urechia bűnygyében a nagyszebeni kir. törvényszéknek, mint büntető bíróságnak az 1902 évi okt. hó 18 napján megtartott nyilvános főtárgyalás alapján 5124/902 bű. sz. alatt hozott ítélete ellen a vádott által bejelentett felebbezés folytán Gyárfás László kir. főügyész, mint közvadásznak szabadlábon levő Mutiu Péter Urechia vádlottunk s dr. Asztalos Iános ügyvéd, mind közvédőnek jelenlétében Kolozsvárt 1903 évi január hó 7-én megtartott nyilvános felebbviteli főtárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után hozta a következő

ITÉLETET:

A kir. törvényszék ítélete indokainál fogva helyben hagyatik.

Kolozsvárt, 1903 január 7-én.

A másolat hitelül a k. törvényszék kiadóhivatala.

Nagyszeben, 1903 decz. 17-én.

Pulka Rezső,
kiadó.

1418 szám 1903 B.

200 1-1

Ő Felsőge a Király nevében!

A magyar királyi Curia hatóság előtti rágalmazás vétsége miatt vádolt Mutiu Péter Urechia ellen a nagyszebeni kir. törvényszék előtt folyamatba tett s ugyanott 1903 évi október hó 18-án 5124 sz. alatt a kolozsvári kir. ítélőtábla által pedig vádlottnak a bűnössége megállapítása miatt felmentés végett használt felebbezésére, 1903 évi január hó 7-én 27 sz. alatt elintézett bűnvádi ügyet, vádlottnak szóval bejelentett semmiségi panasza folytán 1903 évi május hó 27 napján tartott nyilvános tanácsülésében vizsgálat alá vevén, következő

végzést hozott:

A semmiségi panasz visszautasítottatik.

Indokok:

Vádlott a kir. tábla ítélete ellen a B. P. 385 §-a 1. a pontjának felhívásával jelentett be, bővebben ki nem fejtett semmiségi panaszt.

Mínthogy azonban a törvény szakasza és pontjának idézése által, a semmiségi ok perrendszerűen, világosan megjelölve nincs, mert még ráutalva sincs olyan ténybeli adatra, vagy hiányra, mely miatt vádlott azt véli, hogy vád alapjául szolgáló tett a bíróság tényálladékát meg nem állapítja.

Mínthogy továbbá a 430 §-nak utolsó bekezdése szerint az a semmiségi panasz melyben a semmiségi ok megjelölve nincs, visszautasítandó, ennél fogva a vádlott által bejelentett semmiségi panaszt a semmiségi ok megjelölési ok hiánya miatt a B. P. 434 §-nak harmadik bekezdése értelmében visszautasítani kellett

Kelt Budapestén, 1903 május hó 27 napján.

A másolat hitelül a k. törvényszék kiadóhivatala.

Nagyszeben, 1903 decz. 17-én.

Pulka Rezső,
kt. irodatiszt.

Vênzare totală
incunoștiințată de judecătoria!

In urma desfacerii negustoriei văduvei I. Morawetz, onor. public și se ofere ocazia rară de-a face cumpărări ieftine pentru

Sesonul de Crăciun și Anul-Nou,
de oare-ce toate

Obiectele de aur, argint și juvaere
aflătoare în deposit se vënd cu prețul original.

Cu toată stima
I. Morawetz
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 14.

Reparaturi se iau ea și mai na nte.

Lemne de foc de fag.

Subscrisul ofer lemne de foc de fag prima calitate, neplutite:

	1 metru stânen	1/2 metru stânen	1/4 metru stânen
In magazin	C. 21 —	C. 10.50	C. 5.44
Dus acasă	C. 22.—	C. 11.10	C. 6.16
Tăiate și crepate și duse acasă	C. 25.80	C. 12.90	C. 6.94

Comande se primesc la:

G. Scheyhing, strada Cisnădiei nr. 20
J. Joh. Kell, Piața-mare nr. 11
Fritz Hemper, strada Pintenului nr. 12
185 10-10

Carl Albrecht, strada Ocnei nr. 15
în magazin, Piața Gărei (Bahnhofplatz) 2.
Cu distincă stimă
G. Scheyhing.

Ori-ce econoamă

se poate felicita, dacă considerând sănătatea, cruțarea și gustul cel bun folosește cafeaua Kneipp de maltă a lui Kathreiner.

Rugare: La cumpărare se nu se ceară simplu «cafea de maltă», ci anume numai cafeaua Kneipp de maltă — a lui Kathreiner — și se primească numai în pachetele originale, a căror icoană e aici alăturată.

Prețul unui pachet 50 fileri.
Contine 500 grame.

Kathreiner
cafea de maltă Kneipp
în boane întregi.
Fabricile de cafea de maltă
München.

Cadouri de Crăciun

cum sînt servisirii de bere, vin, apă, liqueur, cafea, teie, moca și de mîncări, precum și alte obiecte de sticlă, porțelan și olărie, în asortiment foarte bogat și cu prețuri recunoscute de ieftine recomandă

Negustoria de sticlă, porcelan și olărie

I. Scherbaum

Piața mică nr. 2

Atrag atenția cu deosebire asupra picturii mele. Fiecare obiect poate fi provăzută cu nume, monogram ori inscripție, ce e dorește cineva. 201 1-3

Clavire folosite

trase de nou cu piele și restaurate, sînt de prezent de vînzare cu prețul de 180—500 cor. în salonul de clavire a lui F. A. Kauffmann, în Sibiu, strada Urezului nr. 11, unde se află espus spre vînzare, per 200 cor. și un excelent harmoniu folosit. 202 1-6

Mare atelier de fotografie

KARL FISCHER,

Sibiu strada Cisnădiei (Heltnergasse nr. 5),
(în fața hotelului »Imperatul Romanilor«.)

Specialitate: Tablouri de copii, instantanee, de sport, precum și portrete singulare. 111 8-26

Reproducțiuni

de platină pînă la mărimea naturală.

Fotografiază și afară de atelier.
Despărțiment special pentru pictură de portrete.

În Librăria lui W. Krafft

în Sibiu

se află 203 1-2

Calendarele pentru anul 1904:

- „Amicul Poporului“ de I. Popovici. Prețul 60 fil., cu trimiterea francată 80 fil.
- „Posnașul“, umoristic. Prețul 50 fil., cu trimiterea francată 70 fil.
- „Săteanului“. Prețul numai 25 fileri, cu trimiterea francată 30 fil.
- „Cu litere cirile“. Prețul 40 fil., cu trim. franc. 45 fil.

Din România:

- „Minervei“. Prețul 1.25, cu trim. franc. 1.45.
- „Lumea ilustrată“. Prețul 1.30, cu trim. franc. 1.50.
- „Lumea ilustrată“. Ediție populară. Prețul 80, cu trimiterea francată 90 fil.
- „Almanahul folositor“. Prețul 1.30, cu trimiterea francată 1.50.
- „Pentru toți fii rom.“ Prețul 1.— cu trim. franc. 1.20.
- „Bisericesc ortodox“ de Archiereul Sofronie Vulpescu Craioveanul. Prețul 2.—, cu trim. fr. 2.20.
- „American“ sau „Bloc“. Prețul 80 fil., cu trimiterea franc. 1.—.

Magazinul de lumini și săpun

deschis de curînd, al lui

Rudolf Henter

Sibiu, strada Faurilor, nr. 7.

recomandă pentru sărbătorile apropiate

lumini de ceară și de stearin

în ori-ce mărime și executare, cu prețurile cele mai ieftine.

Mai departe săpun uscat de prima calitate, leșie și vinețală.

Truste de sîu.

205 1-2

Pentru petrecerile din carnaval

Fracuri și haine de salon

în execuția cea mai nouă și mai elegantă materialul cel mai bun

Novități de jiletce de bal

asortiment mare întotdeauna

la firma

Ludovic Ferencz

Strada Cisnădiei nr. 12.

196 1-4

Negustorie cu vechiu renume, existînd de 53 ani.

Hugo Lüdecke

giuvaergiu

Sibiu, Piața-mare.

Cel mai mare deposit de giuvaero, obiecte de podoabă, obiecte de aur și argint de tot soiul.

Deposit de fabrică de utensilii bisericăști, pentru bisericile gr-orient. și gr-cat. 156 4-10

Ieftin și aduce fructe bogate!

Pentru economi și crescători de vite.

Recunoscut de cel mai bun

dres de nutreț

pentru toate animalele și galițele este

dresul de nutreț din Sebeșul-săs.

Regensburg

produs în fabricile lui Louis Meise în Sebeșul-săs. (Transilvania) și Regensburg (Bavaria). Prin acest dres se ajung rezultate splendide. Mare medalie de aur, medalie de onoare dela expozițiile din Londra, Bruxela, Paris, Hamburg, Viena și Budapesta. Numere roase scrisori de recunoștință. 95 12-52

Ingrășare repede! Carne bună! Lapte mult și bun! Scut contra boalelor și epidemiilor!

Biroul central de vînzare a fabricii chem. a lui Louis Meise în Sebeșul-săs.

Budapesta VI. strada Nagy János nr. 5.

Prețul per pachet 1/2, chlgr. 90 bani, 9 pachete 4 1/2, chlgr. pe postă franco și cu rambursă 8 cor.

La fiecare transport este alăturat instrucție de folosire.

Un învățăcel

se primește în negustoria mea, resp. se aibă cel puțin II. cl. gimn. sau reale, se poșadă limba română și maghiară.

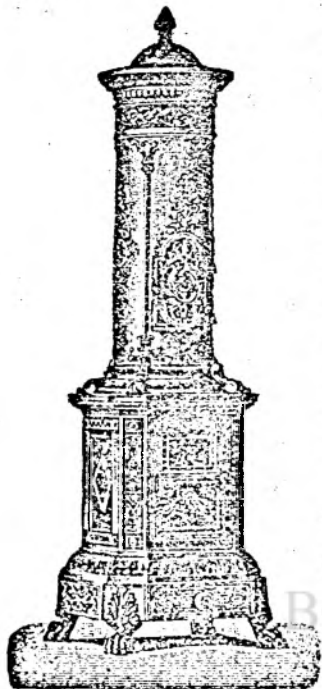
Romul Coțoiu,

193 2—3

comerciant

în Baia-de-Criș, (Körösbánya).

Foi de țesut pentru femei.

Cuptoare de fier cu aparat de regulare.

Sobe noue.

Sobe și cuptoare.

Liferare din deposit Sibiu sau dela fabrică franco, la ori care stațiune.

La cerere se trimit preț-curanturi.

Deposit bogat în taso, în sirme și în place de sobă, în instrumente de camin și în păstrător de instrumente de camin.

Cărbuni de piatră și Coaks.

50 de chilograme se aduc acasă în Sibiu.

Carol F. Jickell

162 6—

Sibiu.

Cumpărare favorabilă de mărfuri.

La oficiul de vamă principal din Aachen se aflau aproape 2000 de metri de stofe de modă veritabile engleze, cari în urma sistării plăților a unei case mari, n'au fost estradate.

Pentru a nu trebui să se espedeze această marfă la Londra, fabrica 'mi a dat-o mie cu prețul original. Prin cumpărarea acestor foarte favorabilă sunt în plăcuta poziție, cât va ține această provisiune, a prețurilor de haine, pardesii, ulstere și rocuri de iarnă cu prețurile cele mai bune posibile, eventual a vinde și cu metrul.

Invitând cu stimă pentru binevoitoarea convingere, semnez

Cu toată stima

I. Schneider,
Strada Cisnădiei Nr. 5.

188 8—3

Orologe, obiecte de aur și de argint deposit dela fabrica

Iulius Erös

Sibiu (Nagyszeben) str. Cisnădiei 3.

Cel mai mare deposit

din Transilvania dela fabrică, de oroloage, juvaeri, obiecte de aur și de argint al lui Iuliu Erös, Sibiu (N. Szeben), strada Cisnădiei nr. 3

Toate obiectele de aur și de argint sunt probate și esaminate oficial și pe fiecare obiect este oficială vizibilă „marca“, afară de aceasta se dă garanță în scris despre veritatea fiecărui obiect.

Prețuri-curante ilustrate se dau la cerere gratis și franco. 64 16—26

Nr. 160 F. Orologiu de nickel, cu copetiș dublu, foarte masiv 7 cor. 50 bani.

Lanțuri de nickel 50, 70, 100, 140 bani.

Lanțuri de argint 2 cor. 90 bani până la 10 cor.

Șinoare pentru orologiu, 20, 30, 50 bani.

Nr. 160 F.

Liferantul curții ces. și reg. Expoziția Paris: Medalia de aur.

FERNOLENDT

Vacs de ghetă și papuci,

cel mai bun din lume, se svântă curând, are lustru foarte frumos și nu strică pelea de loc. — Infintat la anul 1832. — Depositul fabricii Viena I. Schulerstrasse nr. 21.

102 12—26

Se capătă în toate locurile.

Oare de atelier dela 8 dimineața până la 7 oare seara.

Atelierul fotografic aranjat de nou al lui

Wilhelm Auerlich

în Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 53.

Prin aceasta îmi permit cu toată onoarea a face cunoscut că cu ziua de azi m'am mutat din vechiul meu atelier, strada Cisnădiei nr. 53 în atelierul fotografic din aceeași casă, (edificiul de mijloc) zidit după stilul cel mai nou și acolo m'am aranjat conform cerințelor celor mai moderne și m'am provăzut cu cele mai nouă aparate, încheieri momentane etc.

Este de relevat, că prin instalarea aparatelor celor mai nouă de luminat cu lumină electrică s'a făcut posibil a putea face luări fotografice și dacă se lasă cea mai mare întunecime. Aceste fotografii la lumină măiestrită nu sunt de loc în nici o privință îndărăptul celor făcute la lumina zilei și nu sunt de confundat cu fotografiările la lumina electrică cu magnesium.

Pentru comoditatea prea stimaților mei mușterți am deschis în parter un canton, unde de aci înainte se resoalvă toate agendele de afaceri.

Cu deosebită stimă

Wilhelm Auerlich.

174 5—5

Fotografieri la lumină electrică până la 7 oare seara, fără urcare de prețuri.